ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

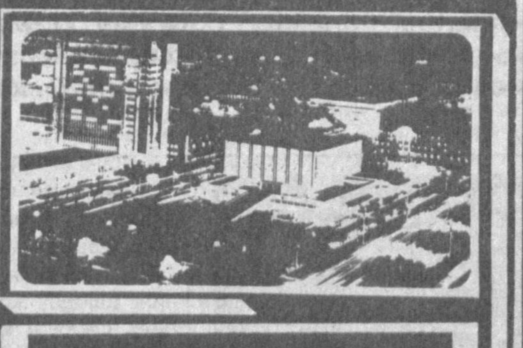

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 73 (8.657) ◆ 1995 йил 26 июнь, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

❑ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов давлатга ғалла сотиш режасини муваффақиятли бажарган Андижон вилояти ғаллакорларини меҳнат ғалабаси билан чин дилдан қутлади.

❑ Фарғонада Президент Ислом Каримовнинг вилоят ғаллакорларининг меҳнат зафари муносабати билан йўллаган табригига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари давлатимиз раҳбари номига миннатдорлик мактуби йўлладилар.

❑ Сирдарё сувини Ховоснинг тоғолди ҳудудига чиқаришга мўлжалланган тўрт босқичли насослар иншоотининг иккинчиси ҳам қуриб битказилди. Эндиликда бу ердаги 3,5 минг гектар ерга сув чиқариш имконияти туғилди.

❑ Тошкентда «Ўртаосиётранс» халқаро юк ташиш компаниясининг хизмат кўрсатиш ва маслаҳатлар бўйича маркази очилди. Бу ердаги кўргазма автосалонида турли русумли автомобиллар, шу жумладан, Асакада Ўзбекистон билан Жанубий Корея ҳамкорлигида йиғиладиган 3 турдаги автомобиль сотувга қўйилди. Марказ очилишида Бош вазир ўринбосари Ўткир Султонов қатнашди.

❑ Тошкент вилояти ҳокимлигида Хитой Халқ Республикасининг Шанъси вилояти делегацияси аъзолари қабул қилиниб, ўзаро ҳамкорлик муносабатлари муҳокама этилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Кеча Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раҳбари Ли Пэн Беларусь ва Украинада бўлганидан сўнг Москвага расмий ташриф билан келди. У бугун Россия Бош вазири Виктор Черномирдин билан иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш юзасидан музокаралар ўтказади.

❑ Эртага Грозниййда Россия федерал маъмурлари ва Жохар Дудаев вакиллари ўртасида музокаралар давом эттирилади. Бу музокараларда Чеченистонда жанговар ҳаракатларни номаълум муддатга тўхтатишга ҳамда эркин сайловлар ўтказишга келишиб олинди. Ҳозирча Чеченистоннинг келгусидаги мақоми юзасидан бир фикрга келинганича йўқ.

❑ Кеча Қримда маҳаллий ҳокимият идораларига сайловлар бўлиб ўтди. Қрим татарлари бу сайловларда иштирок этишдан бош тортишлари оқибатида уларнинг ҳуқуқ-тартибот ходимлари билан тўқнашувлари рўй берди. Дастлабки маълумотларга кўра бунинг оқибатида бир неча киши ҳалок бўлган ва жароҳатланган.

❑ 28 июнь куни Молдова Президенти Мирча Снегур Москвага расмий ташриф билан келиб, Россия раҳбарияти билан Молдовадан Россия қўшинларини олиб чиқиб кетиш масаласи юзасидан музокаралар ўтказади. Ана шу ташриф арафасида Павел Грачев бугун Кишиневга келди.

❑ Душанбеда Ҳамдўстлик мамлакатлари тинчликни сақлаш кучлари таркибидаги икки зобит номаълум шахслар томонидан отиб ўлдирилди. Шу муносабат билан тинчликни сақлаш кучлари қўмондонлиги маҳаллий маъмурлар ҳарбий хизматчилар хавфсизлигини таъминлай олмаётганликлари сабабли уларга шахсий хавфсизликларини сақлаш мақсадида огоҳлантиришсиз қурол ишлатишга рухсат берилганлигини маълум қилди.

❑ Татаристонда рўй берган кучли бўрон оқибатида уч киши ҳалок бўлди. Дастлабки маълумотларга кўра табиий офат халқ хўжалигига 300 миллиард Россия рубли миқдорида зиён етказган.

ХОРИЖДА

❑ Страсбургда Европа Иттифоқи парламентлараро ассамблеяси ўз ишини бошлади. Унда Ҳамдўстлик мамлакатлари ўртасида биринчи бўлиб Молдовани Европа Иттифоқига қабул қилиш масаласи муҳокама этилиши кўзда тутиляпти.

❑ Румииния Европа Иттифоқига тенг ҳуқуқли аъзо сифатида қабул қилинишини сўраб расмий ариза берди.

❑ Бугун Литвага НАТО бош қўмондони келади. У мамлакат раҳбарияти билан ҳарбий ҳамкорлик хусусида музокаралар ўтказади.

❑ Америка Қўшма Штатлари маъмуриятининг вакили АҚШ ядровий синовларни ҳозирча тўхтатиб туриши тўғрисида расмий баёнот берди.

❑ Франциянинг шу йил сентябрь ойида ер ости ядро синовларини бошлаши тўғрисидаги қарорига жавобан Австралия ўзининг Париждаги элчисини чақириб олди. Франциянинг ўзида ҳам Президент Жак Ширакнинг бу қарорига нисбатан норозилик тобора кучайиб бормоқда.

❑ Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида вазият яна кескинлашиб кетди. Бу ерда фаластинликлар ва Исроил армияси ўртасида қонли тўқнашувлар рўй берди.

ПРЕЗИДЕНТГА МАКТУБ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент жаноблари!

Шу йил 6 майда мени Жаҳон банки президенти лавозимига тайинланганим билан табриклаб, республикангизга таклиф қилиб юборган мактубингиз учун Сизга миннатдорлик билдиришга рухсат этгайсиз.

Сизнинг Жаҳон банки мамлакатингиз иқтисодиётини ўзгартириш жараёнига бераётган кўмагига, шунингдек Ўзбекистон билан Жаҳон банки ўртасида қўшма лойиҳаларни амалга ошириш орқали ҳамкорликни мустаҳкамлаш масалаларига катта аҳамият бераётганингизни билиб, хурсанд бўлдим.

Жаҳон банки гуруҳи бундан буён ҳам Ўзбекистон ҳукуматининг иқтисодиётни ислоҳ қилиш ва республика аҳолиси турмуш шароитини яхшилашга қаратилган интилишларини қувватлайверади, деб Сизни ишонтиришга рухсат этгайсиз. Шу йил кузда Ўзбекистонга бориш ва шахсан Сиз билан учрашиш мен учун кўнгилли воқеа бўлади.

Самимий ҳурмат билан,

ЖЕЙМС Д. ВУЛФЕНСОН,
Жаҳон банки президенти.

ИСЛОҲОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШ — ДАВР ТАЛАБИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР ФАОЛЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИДАН

24 июнь куни бўлиб ўтган Тошкент шаҳар фаолларининг йиғилишида пойтахт саноат корхоналарининг беш ойлик ишига якун ясалди. Фаоллар йиғилишини Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов олиб борди.

Йиғилишда иқтисодиётни барқарорлаштиришни таъминлаш хусусида гап борди. Сўнгги пайтда Тошкентда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, давлатга қарашли бўлмаган корхоналар сонини кўпайтириш, истеъмол бозорини тўлдириш, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишни такомиллаштириш чора-тадбирлари кўриляпти. Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, корхоналарни акциялашда ижобий силжишлар бор. Акциядорлик жамиятларида меҳнат унумдорлиги ва даромадлар ортмоқда, баъзи жойларда жамоа аъзолари дивидендлар ола бошладилар.

— Шу билан бир қаторда иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда қатор муаммо ва камчиликлар ҳам учраб турибди, — деди фаоллар йиғилишида маъруза қилган Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Ботир Хўжаев. — Бу ўзаро тўловлардаги муаммолар, корхоналарнинг молиявий беқарорлиги сабабли қўшимча қийинчиликлар туғдирмоқда. Кўп жиҳатдан шунинг учун йилнинг беш ойи давомида саноатда ишлаб чиқариш ҳажми пасайди, жумладан Акмал Икромов туманида ишлаб чиқариш ҳажми 1994 йилнинг шу даврига нисбатан 49 фоизга, Ҳамза туманида — 21, Шайхонтоҳур туманида эса деярли 12 фоизга камайди. Фақатгина Яккасарой ва Бектемир туманларида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми кўпайди. Ҳозирги пайтда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришда ўрмон, ёғочга ишлов бериш, целлюлоза-қоғоз, тиббиёт, енгил-ги, матбаа тармоқлари корхоналарида ижобий силжишларни кузатиш мумкин.

Аммо тармоқнинг 24 корхонасидан 15 тасида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми камайган озиқ-овқат саноатида мутлақо бошқача манзарага дуч келамиз. Машинасозлик тармоғида ишлаб чиқариш ҳажми олти фоизга камайиб кетди. Бу соҳада таркибий ўзгартишлар етарли даражада амалга оширилмаётганлиги туфайли аҳвол янада мураккаблашмоқда. Маълумки, машинасозлик тармоғи илгари асосан республика пахтачилигига ихтисослаштирилган эди. Ҳозирги пайтда эса соҳа қишлоқ хўжалиги эҳтиёжларини тўлиқ қондира олмаяпти.

Енгил саноат корхоналарида ишлаб чиқариш ҳажми уч фоизга, бинокорлик индустриясида деярли 12 фоизга камайиб кетди. Тўлов муаммолари туфайли юзага келган молиявий беқарорликни объектив сабаб, деб кўрсатиш мумкин. Лекин ишлаб чиқариш ҳажмини камайтириб юборган корхоналар омборларида тайёр маҳсулот ҳажми ортиб бораётганлигини қандай изоҳласа бўлади? Уларда ҳозир жами 1 миллиард 100 миллион сўмлик маҳсулот тўпланиб қолган.

Аҳволни ўзгартириш учун маҳсулот сотилишини фаолиятнинг асосий мезони қилиб олиш зарур. Зеро, ишлаб чиқариш суръатлари юқори бўлган ҳолда омборлар харидорларга керак бўлмаган молларга тўлиб-тошиб ётишидан қандай фойда бор.

Ишлаб чиқаришни техника жиҳатидан қайта қуроллантириш саноатда муайян ўзгартишларга туртки бўлиши мумкин эди. Аммо бундай ишлар 130 та корхонадан фақат 7 тасида олиб борилмоқда. Ўзбекистон саноат-қурилиш банкидан кредит олган 19 та корхонадан фақат иккитасида бу маблағ қурилиш ва қайта таъмирлаш учун ишлатилди.

Ҳозирги даврда ишлаб чиқаришни таркибий ўзгартириш, иқтисодиётга давлат бошқарувини ўз-ўзини бошқаришдан иборат бозор иқтисодиёти тамойиллари билан оқилона қўшиб олиб бориш жуда муҳимдир.

Маҳаллий хом ашё ва материаллардан фойдаланиш кўламларини кенгайтириш чоралари кўрилмоқда. Айни пайтда тажриба тариқасида иқтисодий имтиёзлар яратиб бериладиган зоналар ташкил этиш юзасидан иш олиб боряпти. Жаҳон тажрибаси хорижий сармояларни жалб этишнинг бундай усули ғоят самарали эканлигидан далолат бериб турибди. Шаҳар саноат корхоналари эҳтиёжларини тадқиқ этиш бўйича маркетинг марказини ташкил этиш зарурати бор. Бу соҳадаги ишлар бошлаб юборилди. Иқтисодиётни барқарорлаштиришда корхоналарни акциялаш ҳам муҳим аҳамият касб этади. Зеро, тажриба ташкил этилган акциядорлик жамиятлари аҳволни тезда барқарорлаштираётганларидан далолат беради. Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат корхоналарини акциялашни жадаллаштириш ва қимматли қоғозлар бозорини такомиллаштириш тўғрисидаги фармони бу ишга ҳуқуқий негиз яратди.

Фаоллар йиғилишида ишлаб чиқаришни барқарорлаштириш юзасидан кўрилаётган чоралар тўғрисида булка-кондитер комбинатининг директори Ф. Маликов, «Норуда» акциядорлик жамиятининг раиси А. И. Архипов, «Ранглилок» фирмасининг директори Р. Рўзиохунов, «Тошкимёқишлоқмаш» заводининг директори Я. Брискман, «Ўзбекистон» комбинатининг директори А. Нуъмонов, «Пойабзалчи» акциядорлик жамиятининг раиси Б.Ш. Зоҳидов гапириб бердилар.

Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов фаоллар йиғилишига якун ясар экан, барқарорликка эришган корхоналар бутун саъй-ҳаракатларини сарфлаб, ўсиш суръатини сақлаб қолишлари, аҳволлари ночор бўлган корхоналар эса вазиятни ўнглаш учун астойдил интилишлари зарурлигини таъкидлади. Туманларда ташкил этилган корхона директорлари кенгашлари фаолиятини янада жонлантириш зарур. Корхоналарнинг экспорт имкониятларини кенгайтириш, ишлаб чиқариш қувватларини ошириш учун сармояларни жалб этиш талаб этилади. Истеъмол бозоридаги аҳволдан мунтазам хабардор бўлиб туриш учун маркетинг соҳасидаги тадқиқотларни ҳам кучайтириш керак.

Шаҳар фаоллари йиғилишида муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

«Учқун» ҳиссадорлик жамиятида меҳнат қилаётган кўплаб маҳоратли тикувчилар орасида Мовлуда Муқимова ҳам бор. У 12 йилдан буён шу корхонада меҳнат қилиб келади. Шунинг билан бир қаторда ишга келаётган ёш тикувчиларга тикишнинг сир- асрорларини ўргатишда устозлик ҳам қилади.

СУРАТДА: тикувчи Мовлуда Муқимова.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Э. Қ. ҲАЙИТБОЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали хизматлари, республикада маданиятни ривожлантиришга қўшган ҳиссаси ва ижтимоий ҳаётда фаол иштирок этаётгани учун Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазири Эркин Қаҳҳорович Ҳайитбоевга «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ
Тошкент шаҳри,
1995 йил 23 июнь.

СУВСОЗЛАР ҲИММАТИ

«Сувсоз» трестининг ишчи-хизматчилари шаҳарликларга нафақат тоза ичимлик суви, балки турли сабзавот маҳсулотлари-ю мевалар ҳам тортиқ этмоқдалар.

«Қорасув» сув насос станцияси шаҳарнинг бир неча туманига сув етказиб беради. Шу туфайли улар деҳқончилик билан ҳам шуғулланадилар. Нўхот, мош, ловия, ерёнғоқ сингари камёб экинлар экадилар. Қулупнай, саримсоқпиёз ҳосили етиштирилиб, йиғиб олинди. Шаҳарликлар улар етиштирган ҳосилни пешмапеш олиб кетмоқдалар. Ўрик, олча, гилос ҳосили сероб. Файзулла Мирзаев бошлиқ оилавий звено етиштирган бирбиридан ширин ўрик ҳосили самолётсозлар шаҳарчасида истиқомат қилувчилар дастурхонини безаяпти.

«Сувсоз» тресті ишчи-хизматчиларига арзон нарҳда нознеъматлар етказиб бериб, ортиқчасини шаҳарликларга жўнатаётган Ф. Мирзаев, С. Рустамов, Т. Саримсоқов, Қ. Ҳакимов ва бошқа боғбонлар бу ишларда ҳиммат кўрсатаяптилар.

Исматулла РУСТАМОВ.

ТАКЛИФЛАРДАН КЕЛАЁТГАН ФОЙДА

Тошкент тўқимачилик машинасозлик ишлаб чиқариш бирлашмасида асосий ишлаб чиқариш билан бир қаторда аҳоли учун зарур бўлган халқ истеъмоли буюмлари тайёрлаш ҳам кенг йўлга қўйилди. Ишлаб чиқарилаётган халқ истеъмоли буюмлари тез-тез ташкил этилаётган кўргазмалар ва савдо ярмаркаларига қўйилиб, аҳоли эҳтиёжи ҳам ўрганилиб борилмоқда. Шунга кўра ихтиро ва таклифлар тобора ортиб бормоқда. Йил бошидан буён 165 та таклиф ва ихтиролар корхона ҳисобига 30 миллион 747 минг сўмни жамғаришга имкон яратди.

Бирлашма тадбиркорлари изланишда давом этмоқдалар.

Гулчеҳра АСИЛОВА.

МАҲСУЛОТЛАР КЎРГАЗМАСИ

«Ўзэлектроаппарат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида бир йил давомида тайёрланган маҳсулотлар кўргазмасини уюштириш анъанага айланган. Бу тадбир бирлашма маҳсулотларини кенг намойиш этиш ва истеъмолчилар билан янада яқинлашиш имконини беради. Яқинда ўтказилган кўргазмага нафақат республикамиздан, балки МДҲ ва хорижий давлатлардан ҳам кўплаб саноатчилар ташриф буюрдилар. Улар «Ўзэлектроаппарат» ишончли ҳамкор эканлигини таъкидламоқдалар. Кўргазмада бирлашмада чиқарилаётган юзлаб хилдаги маҳсулотлар намойиш этилди. Айниқса, ихтирочилик таклифлари асосида янги чиқарилаётган жиҳозлар катта эътиборга сазовор бўлди. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ҳам кенгаймоқда. Тунги ёритгичлар, электр дазмол, ёғочни ишловчи электр дастгоҳ, ҳисоблагичлар, ошхона жиҳозлари, турли идиш-товоқлар шулар жумласидандир.

Кўргазмани ярим соатда айланиб чиқиш мумкин. Аммо томчида қуёш акс этгани каби ушбу кичик танишув ҳам бирлашма кўп минг кишилик жамоасининг унумли ва самарали меҳнатлари ҳақида сўзлайди. Бир сўз билан айтганда корхона кенг истеъмол бозорига дадил йўл очмоқда.

Беҳзод ЭСОНОВ.

Футбол

ЎЗ МАЙДОНИДА МАҒЛУБИЯТ

Шанба куни «Пахтакор» марказий стадионида бўлиб ўтган Ўзбекистон — Қозоғистон олимпия терма жамоаларининг учрашуви 1996 йилда АҚШнинг Атланта шаҳридаги ёзги олимпиада ўйинларида қатнашиш учун баҳсда ҳал қилувчи аҳамиятга эга эди. Чунки, бунгача терма жамоамиз Қирғизистон ва тожикистонлик олимпиячилар билан бўлган учрашувларда ғалаба қозониб, кўпчиликнинг ишончини қозонган эди. Бироқ, кечаги ўйинда биринчи таймнинг 10-дақиқасидаёқ ҳисоб меҳмонлар томонидан очилди. Футболчиларимиз ҳам ҳужумни кучайтирдилар, бироқ бунинг натижасида ҳимоянинг сусайиб қолиши кўпинча хавфли вазиятларга сабаб бўлди. Ниҳоят, 2-таймнинг 11 дақиқасида терма жамоамиз аъзоси Дилмурод Назаров жавоб тўпини меҳмонлар дарвозасига йўллашга муваффақ бўлди. Энди мезбонлар ҳеч бўлмаганда яна бир гол билан ўйин натижасини ўз фойдаларига ҳал қилишлари мумкин эди. Бироқ, яна ҳимоянинг кучсизлигидан фойдаланган меҳмонлар ҳужумчиси Олег Литвенко ўзининг иккинчи тўпини ҳам дарвозага йўллай олди. Ҳисоб — 1:2. Ўйин шундай натижа билан қозоғистонликлар устунлиги билан якунланди. Олдинда ҳали яна бир тур жавоб ўйинлари турибди. Энди футболчиларимиз мезбонлар майдонида ғалаба қозонсаларгина аввалги мавқеларини тиклашлари мумкин.

Бобур ҲИДОЯТОВ.

Эски шаҳар ёшаради

КЎЧАЛАР НУРАФШОН БЎЛАДИ

Тошкент шаҳрининг Эски шаҳар қисмини обод ва кўркам қилиш борасида бошқа соҳадаги мутахассислар сингари нурчилар ҳам қайта таъмирланаётган кўчаларда электр тармоқларини тиклашда ўз меҳнатларини аяшмаётир. Куни кеча Сағбон кўчасида кичик электр станциясига трансформаторлар ўрнатилиб, фойдаланишга топширилди.

— Эски шаҳардаги бошқа кўчаларга нисбатан Сағбон кўчасида аҳолини кўчириш, эски уйларни бузиш ва қайта таъмирлаш ишлари бирмунча жиддий олиб борилмоқда, — дейди Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонасининг бош устаси Абдунаби Ғафуров. — Бузилаётган уйлар ўрнида бетон ариқчалар ҳосил этилиб, йўлларга асфальт ётқизилмоқда. Аҳолига эса нормал ҳолда электр нурлари бериладиган бўлди. Бундан кейин ишга тушган кичик электр станцияси орқали хонадонлар, кўчаларга ўрнатилаётган чироқларга нур уланиб, ҳаммаёқ нурафшон бўлади. Ҳозирги кунгача қайта таъмирланган 300 метрдан зиёд кўча бўйидаги чироқ линиялари ўрнатилди.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

Мутасаддилар фикрича...

«МЕҲРЖОН» БОҒИДАГИ БАЙРАМГА МАРҲАМАТ!

Лутфулла КАБИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Журналистлар уюшмасининг раиси:

— Эртага — Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимларининг касб байрами. Ўзбекистонда бизнинг ижодий уюшмамиз сафларида тўрт мингдан зиёд киши бўлиб, улардан икки мингга яқини Тошкент шаҳрида яшайди ва меҳнат қилади. Журналистлар даражасини ошириш борасида кўпгина ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, яқинда туман газеталари муҳаррирларининг бир ҳафталик семинари ўтказилди. Яқин вақт ичида «компьютер синфлари»да ўқувлар бошланади. Бу ўқувлар мунтазам фаолият юритадиган курсларга айланади. Кундалик фаолиятимизда турли усулларда яна бир қанча бошқа ранг-баранг тадбирларни ўтказишни режалаштирганмиз.

Тошкент шаҳрида эртага, соат 16 да халқ сайли бўлиб ўтади. Унда тошкентликлар газета ва журналларда турли-туман мақолалар эълон қилган муаллифлар билан учрашишлари, улар билан дилдан суҳбатлашишлари, ўзаро фикр-мулоҳазалар алмашишлари мумкин. Ушбу сайилда ўз кўрсатувлари ва эшиттиришлари билан кишилар меҳрини қозонган теле ва радиожурналистлар ҳам иштирок этишади.

Юқорида айтиб ўтган бундай мароқли тадбирлар ҳамшаҳарларимиз севиб ҳордиқ чиқарадиган гўшалардан бири — Тошкентдаги «Меҳржон» боғида бўлиб ўтади. Бу ерда матбаа нашрларининг савдо ярмаркаси очилади. Ундан турли-туман китоб ва рисолаларни, ранг-баранг матбаа нашрларини харид қилишингиз мумкин. Яна бир «сир»ни айтмоқчиман. Маълумки, болалар қатнашган тадбир ҳамма вақт қувноқ ўтади. Шу боисдан эртага соат 16 дан бошлаб бу ердаги болалар аттракционлари бепул ишлайди.

Байрам қатнашчилари бу ерда чанқовбосди ичимликлар ичишлари, таъбга қараб ширин ва мазали ўзбек таомларини тановул қилишлари мумкин. Истироҳат боғи майдончаларида спортчилар ўз маҳоратларини кўрсатишади, дорбозлар дор устида бўлишади. Ушбу байрамни ташкил этаётганларнинг фикрича, у нафақат журналистлар учун, балки ҳамма-ҳамма учун ҳам ўтказилмоқда. Шундай экан, азиз дўстлар, биз ҳаммангизни «Меҳржон» боғидаги байрамга таклиф этамиз.

● *Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кунига бағишланган махсус саҳифа материалларини газетанинг иккинчи бетида ўқийсиз.*

ЖУРНАЛИСТЛАРГА МУКОФОТЛАР

Республикамиз журналистлари иқтисодий ислоҳотларни тарғиб қилишда фаол иштирок этиб, мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнини кенг ёритмоқда.

Оммавий ахборот воситалари ходимларининг мамлакат иқтисодиётини қайта ташкил этиш, кенг оммага бозор ислоҳотларининг аҳамиятини тушунтиришга қўшган салмоқли ҳиссасини ҳисобга олиб ҳамда уларнинг касб байрами — Матбуот куни муносабати билан Ўзбекистон Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси бир қанча таҳририят ва алоҳида журналистларга фахрий ёрлиқлар ва мукофотлар беришга қарор қилди. Мукофотланганлар орасида етакчи газеталар, телерадиокомпания, Ўзбекистон миллий ахборот агентлиги жамоалари, Ўзбекистон мустақиллик йилларида эришган ютуқларни изчиллик билан ёритибгина қолмай, давлатимиз иқтисодиёти олдида турган муаммоларни ҳам кўтариб чиқаётган республиканинг таниқли публицист ва журналистлари бор.

(ЎзА)

Суратли ахборот

НАВБАТ — «МАЖНУНТОЛ»ГА

« Арентал» масъулияти чекланган фирма ўз олдига Бектемир туманидаги маҳалла гузарларини бунёд этишни мақсад қилиб қўйган. Ҳозирги кунгача «Бектемир» ва «Зилола» маҳаллаларининг гузарлари тўлиқ битказилиб, фойдаланишга топширилди. Шу кунларда улар «Мажнунтол» маҳалласида жадал меҳнат қилишмоқда.

— Бизда асосан беш киши ишлайди, — дейди фирма раҳбари Олег Гиндулин. — Қурувчиларимиз фақат шартнома асосида иш юритиб боради. Уларнинг сафи ҳамиша 25-30 нафарни ташкил этади. Йигитларимиз ёш бўлишига қарамай барчасининг қурувчилик соҳасидаги маҳорати тилга олса арзигудек. Мавжуд маҳалла гузарларини қуриб битказиб бўлгач, бу йилги режамизда туман газлаштириш бошқармасининг идора биносини қуришга киришамиз.

Гўзал АҲАДОВА.

СУРАТЛАРДА: «Арентал» масъулияти чекланган фирманинг раҳбари Олег Гиндулин (юқоридаги суратда ўртада); пастда қурилиш ишларидан лавҳалар.

Рустам Шарипов олган суратлар.

27 июнь—Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни

Барчамиз учун қадрдон она юртимиз — Ўзбекистонимизнинг порлоқ келажаги, иқтисодий, маданий тараққиёти йўлида хизмат қилиш ҳар бир инсоннинг муқаддас бурчидир. Бу улуғ, муқаддас мақсаднинг фидойилари — сизларга тинчлик - омонлик, бахт-саодат ва шарафли меҳнатингизда муваффақиятлар, ҳаётингизда омад тилайман!

Ислом КАРИМОВ.

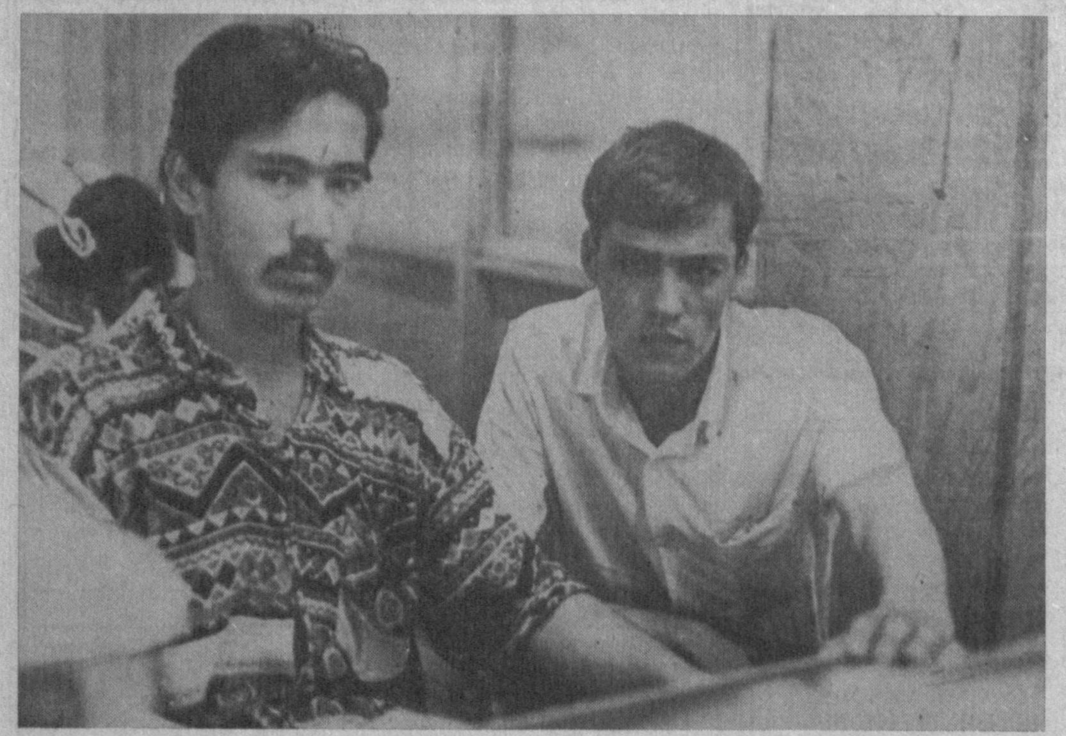

«ОҚШОМ» ШУНДАЙ ТУҒИЛАДИ

Суратли лавҳа

Ҳар куни эрталаб ишга отланаётган жуда кўплаб ҳамшаҳарларимиз газета-журнал дўконлари ёнида навбатга туриб, кундалик севимли газеталарини харид қиладилар. Нега масалан, ҳордиқ пайти бўлган тушда эмас, балки эрта тонгда газета дўконлари кишиларни ўзига оҳанрабодек тортади? Сабаби — ҳали «қайноғи ўчмаган» янги газеталар тушгача сотиб тамом бўлади.

Агар эътибор берсангиз, ҳар бир газетанинг «юзи» фақат ўзигагина хос, яъни безалиши мавзулари, «сўзлашув услублари» ва ҳатто сўз бойлиги жиҳатидан ҳам бирбиридан жиддий фарқ қилади. Бу — табиий ҳол. Шунинг учун ўқувчилар кўпинча ўзларига севимли бўлган газетанинг «юзи»ни кўрибоқ, сотиб олишга ҳаракат қилишади. Ҳар кунги одат бўлган ички бир эҳтиёж билан саҳифаларига кўз югуртирадилар. Муштарий қатъий ишонадики, газетанинг бугунги сонида ҳам уни қониқтирувчи «нимадир» бор! Газета ходимларини доимо илҳомлантирувчи нарса — муштарийларнинг худди ўша қатъий ишончи бўлади.

Кўпчилик газета чиқаришни жуда оддий тасаввур қилади — сиз мақолани ёзасиз у, сўнгра шартта босилиб чиқилаверади-да, деб ўйлашади. Аслида шундайми?

Газетанинг «туғилиши» билан боғлиқ жараёнларга қизиққанмисиз? Айтиш керакки, бу анча заҳматли ва мураккаб иш. Қўлингиздаги газета ўнлаб одамлар: мухбирлар, муҳаррир, мусаҳҳиҳлар, масъул котиб, ЭҲМ операторлари, ротация машинаси ишчилари меҳнатининг жамланмасидир. Турли газетабоп «материаллар» жамланиб, маълум тартибда жойлаштирилиб, газета бўлиб қўлингизга бориб теккунига қадар, ҳайратланишга арзигулик узоқ жараёнлардан ўтади. Масалан, сиз «Оқшом» учун ёзган қизиқарли мақолани газетанинг қайси саҳифасида ва қандай кўринишда жойлаштириш мумкин? Икки «устун» бўладими ёки узун бир «устун»га ҳам сиғадими? Сарлавҳасини қаердан қўйган маъқул? Буларнинг бариси — масъул котибнинг вазифаси. Қарабсизки, мақолангиз керакли ўриндан жой олган, кўзга яққол ташланиб турибди, сарлавҳаси ҳам ўзига хос ўлчамда ёзилган. Гўёки, мақоланинг қизиқарлилиги янада ортган!

Шундай қилиб, саҳифаларга материаллар жойлаштирилиб, яъни «макет» қилингач, иккинчи жараён — теришга узатилади. Ҳозир ҳарф теришдан газетани саҳифалашгача бўлган барча жараёнлар компьютерларда амалга оширилади. Яқиндагина бу ишлар қўлда бажарилар, бунинг учун жуда кўп вақт сарфланарди. Кўпинча ҳарф терувчилар ҳам, газеталарнинг навбатчилари ҳам жуда кечгача қолиб кетишларига тўғри келарди. Ҳозир эса, «IBM» «ақлли» машиналари ҳамма юмушларни бир зумда, сифатли адо этмоқда.

— Компьютернинг имкониятлари ниҳоятда кенг, — дейди «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонасининг газета корпуси компьютер цехи ЭҲМ оператори Бахтиёр Қўшоқов. — Ҳарфларнинг катта-кичиклигини ўзгартиришдан тортиб, исталган нақш ёки суратларни чизиш ҳам «қўлидан келади». Ишни тугатиб, дам олмоқчи бўлсангиз ёқимли мусиқалар чалиб, ажиб томошали ўйинлар ҳам кўрсатиши мумкин. Хуллас, ҳақиқий мўъжиза-да, бу компьютер.

Энг асосийси эса, газетани териш ва саҳифалаш учун сарфланадиган вақтнинг анча қисқарганлиги ҳамда матнлар сифатининг ошганлигидир. Донадона қилиб, аниқ-тиниқ терилган сатрларни ўқиш осонлашганлигини кўплаб муштарийлар ҳам эътироф этмоқдалар. «Оқшом» газетаси терилиб саҳифалангач, яна бир карра лочин кўзли мусаҳҳиҳлар ва навбатчилар томонидан синчиклаб ўқиб чиқилади. Шундан сўнг суратларни жойлаштириш, плёнкага олиш, сўнгра махсус тунукага кўчириш, унга кимёвий ишлов бериш... жараёнлари бажарилади. Ниҳоят, ротация машинаси ишга тушиб, қордек оппоқ қоғоз бетига саҳифалар босилади. Иккинчи томондан эса қирқилиб, тахланган қатор газеталар «оқиб» чиқа бошлайди. Буни биринчи марта кўриб, «Э, қойил» демасдан иложингиз йўқ. Шу ишнинг бошида ҳам навбатчи туриб, энг дастлабки «қайноқ» нусхаларни жуда синчиклаб қараб чиқади. Мабодо бирор янглишмовчиликка йўл қўйилган бўлса, ишни дарров тўхтатиб, хатони тузатиш мумкин...

Хуллас, бу — «Тошкент оқшоми»ни, умуман газеталарни чиқариш жараёнлари ҳақидаги кичик шингил ҳикоядир, холос. Бу ерда ҳар куни ана шундай беором, заргарларча аниқ маромдаги меҳнат давом этади...

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

СУРАТЛАРДА: «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонасининг газета корпусидаги «Оқшом» газеталари тайёрланадиган компьютер цехидан лавҳалар: оператор Рустам Азимов ва Бахтиёр Қўшоқовлар «ақлли» машиналар тилини жуда яхши билишади; газета корпусининг компьютер цехида ҳаёт қайнайди; газета монтаж участкасида — чапда монтажчи Анфиса Рицева ва катта уста Мохуббат Асланов.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Ҳамкасбларимиз

ОДАМЛАР ТАШВИШИДА

Одамларга баҳо бериш борасида халқимиздек оқилу доноси бўлмаса керак. Ёлғиз биргина: «Бировнинг ишига ўзининг ишидек жони ачийди, умрида бировга қаттиқ гапирмаган, ҳамманинг ҳожатини чиқаради» деган сўзларнинг ўзиёқ кишининг асл қиёфаси қандай эканини очиб бера олади.

Зуҳра Аъзамхўжаева ана шундай ҳожатбарор, бировнинг тақдирига бефарқ қарамайдиган аёл, ишчан, ғайратли аёл. Яна бир хусусияти бир ишга киришдими, уни охирига етказмагунча қўймайди.

Кунига «Оқшом» газеталарининг хатлар ва оммавий ишлар бўлимининг хонаси одамлар билан гавжум бўлади. Бировнинг уйи таъмирсиз, бировнинг телефони йўқ, бировнинг оиласи бузилиб кетиш арафасида, уни сақлаб қолиш керак, биров кексалик нафақасини вақтида ололмайди. Уларнинг барчаси «Оқшом»га нажот истаб келган. Ҳар бирининг гапини сабр-тоқат билан тинглаш, жўяли маслаҳат бериш, зарур бўлса ёрдам қўлини чўзиш керак. Зуҳра опа ана шуларнинг дардларига малҳам бўла олади.

«Ассалому алайкум, ҳурматли таҳририят!

Сизга бу хатни ёзишдан мақсад «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг хатлар бўлими мудири Зуҳра Муҳаммаджоновна Аъзамхўжаевага миннатдорчилик изҳор қилишдир... Мен ўз оилам билан яшаб турган ҳовли-жойимиз бузиладиган бўлиб, бизга квартира берилиши керак эди. Мен квартира ўзимиз яшаб турган ердан унга узоқ бўлмасин деб мутасадди ташкилотларга мурожаат қилишларимга қарамай бизга шаҳарнинг чекка жойидан квартира берилишини айтдилар... Уч йиллик юғур-югурдан кейин охири «Тошкент оқшоми»га мурожаат қилишга мажбур бўлдим... Шундан кейин қисқа вақт ичида ишим ҳал бўлди. Бунда хатлар бўлими мудири Зуҳра Аъзамхўжаева жонкуярлик билан иш кўргани ҳал қилувчи омил бўлди. Зуҳра опага яна бир карра раҳмат.

Ҳурмат билан: Х. Асадов, уруш ногирони»

«Салом, ҳурматли таҳририят! Ниҳоят, қувонч билан шуни маълум қиламанки, мен ўзим тушиб қолган ёмон даврадан чиқиб олдим. Ҳозир аввалги иш жойимда ишлаяпман.

Сизларга яна бир карра раҳмат. Соғ бўлинглар».

«Ҳурматли таҳририят!

Сизга Зенина хат ёзмоқда.

Катта раҳмат сизга, менга жуда кўп ёрдам бердингиз. Телефон номеримни олдим. Яна бир карра раҳмат!»

Ҳаяжон билан ёзилган мактублар. Хат муаллифлари ўзларининг ташвишларига бефарқ қарамагани учун «Оқшом»га, хатлар бўлими мудири Зуҳра опага миннатдорчилик сўзларини изҳор қилишади.

— Мен аёлман, — дейди Зуҳра опа, — биласиз, аёлларнинг қалби нозик бўлади. Биров оғир аҳволда қолса, ёрдамга мухтож бўлса шундай жоним ачиб кетадики!.. То ўша юмуш битмагунча ҳаловатимни йўқотаман.

Аёл қалби нозик бўлади. Лекин Зуҳра опанинг елиб-югуриши, одамларнинг мушкулини осон қилишдаги юмушларни битказиш учун ҳатто эркакларнинг ҳам қўл силтаган пайтлари бўлган. Зуҳра опадаги қатъият, чидамга ҳаваси келади кишининг.

Йиллар жуда чопқир бўлади. Бугун умрининг олтмишинчи довонида турган Зуҳра Аъзамхўжаева йилларга, йўлларга қараса, улар бежиз, беиз кетмаганига амин бўлади. Кечагина эди сочлари қўнғироқ қизалоқ Бухорои шариф кўчаларидан юриб мактабга боргани. Кечагина эди саккиз йиллик мактабни тугатиб, озиқ-овқат саноати ходимлари курсига киргани, новвойхонада лаборант вазифасида ишлагани. Кечагина эди Тошкент Давлат университети журналистика факультетини тугатиб, «Ўзбекистон овози» (собиқ «Қизил Ўзбекистон») газетасида иш бошлагани... Кечагина эди «Тошкент оқшоми» газетасининг хатлар ва оммавий ишлар бўлимига мудир бўлиб ишга келгани. Кечагина эди... Бугун эса Зуҳра Аъзамхўжаева Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист, Наргиза ва Аброрнинг муҳтарама онаси, Ирода ва Лолахонларнинг суюкли бувиси, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг юраги бўлмиш хатлар бўлимининг мудири, жонкуяр фидойиси.

Таҳририят йилига муштарийлардан минглаб мактублар олади. Уларда одамларнинг изҳори дили битилган, ташвиши, тақдири битилган. Зуҳра опа ана шу дардманд ҳамшаҳарларимизнинг дардларига шерик, малҳам қуювчидир.

Ҳадемай «Оқшом» ўзининг 30 йиллигини нишонлайди. Зуҳра опа ҳам ўттиз йилдан бери «Оқшом» билан ҳамқадам. Олтмиш йиллик умрининг 30 йили «Оқшом» бағрида кечяпти.

— Энг яхши кунларим, энг яхши хабарларим «Оқшом» билан битилган, — дейди Зуҳра опа, — ундан бир лаҳза айрилишни тасаввур ҳам қилолмайман.

Зуҳра опа, ҳамиша соғ бўлинг, омон бўлинг! Сизнинг тиниб-тинчимайдиган қалбингиз ҳориш билмай, толиш билмай, қариш билмай доимо уриб турсин!

Бу барча ҳамкасбларнинг, муштарийларнинг тилаги.

Темур УБАЙДУЛЛО.

Муштарийнинг дил сўзлари

ҲАММА УЧУН СЕВИМЛИ

Ҳамид ЗИЁЕВ.
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, тарих фанлари доктори, профессор:

— «Оқшом» газетасининг ажралмас ҳамроҳим бўлиб қолганига чорак аср бўляпти. Уни варақлайману кўз ўнгимда она шаҳрим Тошкентнинг жамоли бор бўйи-басти билан намоён бўлади. Унда бунёдкор ҳамшаҳарларимнинг юраги уриб тургандек бўлади.

Ҳар бир муштарийнинг ўзи учун суюкли мавзуси бўлади. Мен газета ўз саҳифаларида изчиллик билан маънавий қадриятларимиз, тарихимизнинг ўқилмаган саҳифаларини ёритаётганидан бениҳоя мамнунман. Айниқса «Туркистон — умумий уйимиз» «Энг афзали — тотувлик», «Биринчи саҳифадан сўз», «Маърифий суҳбатлар», «Дилкаш суҳбатлар» сингари ўнлаб рукнларда эълон қилинаётган мақолалар, бадиалар барчага баравар манзур бўлишига аминман.

«Оқшом» ҳамиша суюкли бўлиб қолишида унинг заҳматкаш ходимлари, беминнат мухбирларининг хизмати катта бўляпти. Бундан кейин ҳам уларга илҳом, шижоат, таъбир жоиз бўлса, лочиннинг ўткир кўзию булбулнинг ширин тили ҳамкор бўлаверсин.

ЧИНАКАМ ҲАМРОҲИМИЗ

Сулаймон ЗАЙНУТДИНОВ,
меҳнат фахрийси:

— Одамнинг ёши бир ерга бориб қолганда ўзига чинакам ҳамроҳ, ўзимизнинг иборада айтсак, «улфат» излаб қолади. Бу борада кўпгина фахрий биродарларимиз қаторида мен ҳам «Оқшом»дан жуда миннатдорман.

«Оқшом» саҳифаларида истаган нарсамизнинг барчасини топамиз. Хусусан «Одобнома», «Сиҳат-саломатлик» саҳифаларини жуда синчиклаб ўқийман. «Одоб — инсон кўрки» дейди халқимиз. Садоқат, ватанпарварлик, ҳурмат-эҳтиром каби инсон улуғ фазилатларни алқаб, ёмонлик, худбинликни қоралаб ёзилган мақолалар айни муддао бўляпти. Саломатликка оид суҳбатларнинг ҳам фойдаси кўп тегяпти.

Газетада ёритилаётган материаллардан қониқиш ҳосил қилган ҳолда дилимдаги бир тилагимни айтиб ўтишни жоиз деб биламан: фахрийлар ҳақида янада кўпроқ материаллар берилса... Табобат соҳасида ҳам ота-боболаримиздан мерос бўлиб келаётган даволаш усуллари, шифобахш гиёҳлар ҳақида тезтез ёритиб турилса кўнгилдагидек иш бўларди. Қадрдонимиз «Оқшом» ҳар маҳал қадрдонимиз бўлиб қолаверади.

КЎП НАРСА ЎРГАНАМИЗ

Нодира ҒУЛОМОВА,
болалар санаторийси тарбиячиси:

— Қачонки «Тошкент оқшоми»ни қўлимга олсам, дилимга бир илиқлик югуради. «Назокат», «Дам олиш оқшомида», «Инсон ва табиат» саҳифаларини интиқлик билан кутаман, ташналик билан ўқийман. «Назокат»даги барча материаллар аёлларимиз, қизларимиз учун жуда фойдали. Айтсам икир-чикир гапдек туюлиши мумкин: шу саҳифада сочни қандай парвариш қилишдан тортиб, келинлик одобигача — ҳамма-ҳаммаси ёритилади. Пазандалар маслаҳати, шифокорнинг ўгитларидан кўпчилик мен каби фойдаланаётганидан шубҳам йўқ.

Одатда бирон-бир касб байрами куни шу соҳа кишилари ҳақида ўйлаб қоламиз. «Оқшом»нинг бунчалар чиройли, ўқимишли чиқишида газетанинг ижодий жамоаси, фидойи мухбирларининг озмунча кўз нури тўкилганми? Бугун уларни байрамлари билан табриклаб: «Қаламингиз ўткир бўлсин, асло-асло ҳориманг» дейман.

Ғолиб МИРЗО ёзиб олди.

Экран ортидаги захматкашлар

ТИНИҚ КЎЗГУ

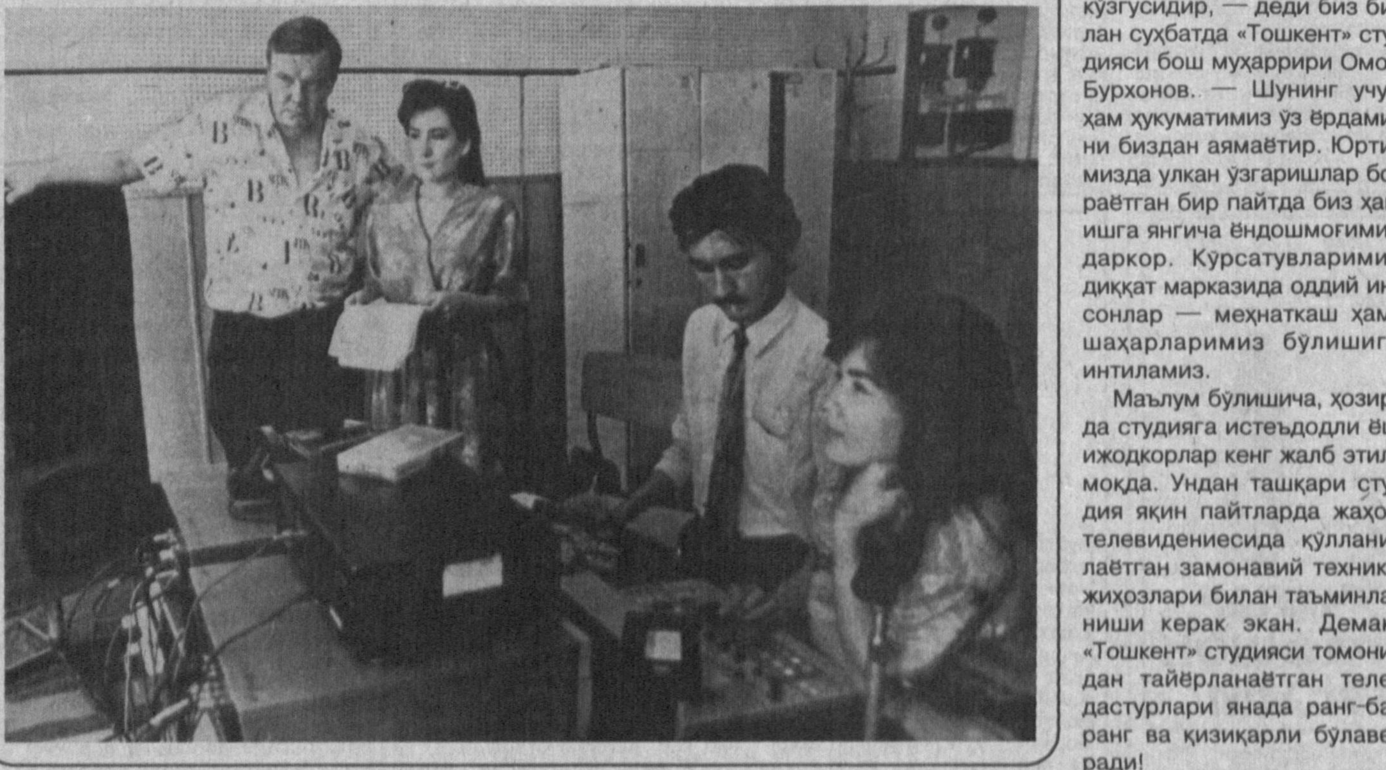

СУРАТДА: «Тошкент» студиясининг экран ортидаги заҳматкашлари: (чапдан) бўлим бошлиғи Ренат Акмеев, муҳаррир Мавлуда Тошпўлатова, режиссёр Олим Азизов, режиссёр ассистенти Лола Маҳкамова.

Ишдан чарчаб келган пайтларда «ойнаи жаҳон» қулоғини бураб қўйиш кўпларимиз учун одат тусига кирган. Айниқса, кундалик ташвишларни бироз бўлса ҳам унутиб, мириқиб ҳордиқ чиқаришга кўмаклашувчи кўрсатувларни томоша қилишга не етсин!

Сўнгги пайтларда Ўзбекистон телевидениесида шу тоифа кўрсатувларнинг кўпайиб бораётгани қувонарли албатта. Бу борада айниқса «Тошкент» студиясининг хизматлари сезиларли даражада десак, муболаға бўлмайди. Кўп минг сонли ҳамшаҳарларимиз ва пойтахтимиз меҳмонларининг ушбу студия томонидан тайёрланган кўрсатувларни катта қизиқиш билан томоша қилишлари фикримизнинг далили бўла олади.

Студиянинг фаолият кўрсатаётганига беш йил тўлса-да шу қисқа вақт ичида жуда ранг-баранг мавзудаги туркум кўрсатувлар яратилди. Сиёсий, иқтисодий, мусиқий кўрсатувлар, кинодастурлар мунтазам равишда икки тилда—ўзбек ва рус тилларида намойиш этиб борилади. Студия теледастурларининг бу қадар оммавийлашиб бораётганига асосий сабаб унинг шаҳримиз ва Тошкент вилояти ҳаётига оид хабарлар, янгиликлар, ўзгаришлар билан халқимизни ўз вақтида таништириб боришидадир. Шунингдек, вужудга келган муаммолар моҳиятини ўрганиш, уларнинг ечими, бартараф этиш йўлларини томошабинга моҳирона етказиб бериш ҳам студия ижодкорларининг ютуқлари сирасидан. Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан ҳамкорликда уюштирилган «Шаҳар юмушлари» кўрсатуви кўпчиликда катта қизиқиш уйғотди. Ҳар ойда корхона, ташкилот раҳбарлари, туман ҳокимларини студияга таклиф этиб, сермазмун суҳбатлар ташкил қилиниши, томошабинларга телефон орқали ўзларини қизиқтирган савол-масалалар билан мутасадди раҳбарларга мурожаат этиш имконини берди. Жойларда вужудга келган муаммоларни бартараф қилишда «Тошкент» студиясининг салмоқли ҳиссаси бор. Эски шаҳарни ободонлаштириш, шаҳар транспортидаги ўзгаришлар, бозорлардаги нарх-навони мувофиқлаштириш каби долзарб мавзулар асосида тайёрланган кўрсатувлардан аксарият ҳамшаҳарларимиз мамнун бўлишди. Шаҳримиздаги ўзгаришларни кенгроқ ёритиш мақсадида «Тафсилот» - «Пульс» ахборот дастурининг ташкил этилиши кўпчилигимиз учун айни муддао бўлди.

Айтиш мумкинки, бир йил аввал иқтидорли журналист Омон Бурхоновнинг студияга бош муҳаррир этиб тайинланиши «Тошкент»нинг ижодий ишлари тубдан янгиланишига олиб келди. 30 дан ортиқ қизиқарли кўрсатувлар, янги дастурлар пайдо бўлди. Ёш тадбиркор ишбилармонларга кўмак берувчи «Бизнес академия», «5+1» телетанловидан ташқари «Таҳлил», «Янги иқтисод» кўрсатувлари матбуот нашрларининг таҳлилига оид бўлса, «Жонли тил», «Бу бўстон аро», «Кичик дебют», «Мусиқий меҳмонхона», «Эсдалик учун дастхат», «Оқ соя» каби кўрсатувлар мусиқа, театр, кино, тасвирий санъат мухлислари учун мўлжалланган. Журналист Шавкат Азизов тайёрлайдиган «Ҳамшаҳарлар», «Менинг маҳаллам» ва бошқа дастурлар анъанавий урф-одатларимиз, миллий қадриятларимизни тиклаш, тарғиб этишдек хайрли мақсадларга йўналтирилган. Студияда Анвар Юсупов, Георгий Ирлин, Мая Саидхоновадек тажрибали ходимлар билан бирга Дилноза Расулова, Абдусаттор Закруллаев, Оқил Тоиров, Олим Азизов каби меҳнатсевар ёшлар ҳам ижод қилишмоқда. Турли кўрсатувлар устида ишлаш жараёнида кичкинтойларимиз учун ҳам қатор махсус кўрсатувлар тайёрланмоқда. «Кўзмунчоқ», «Табассум», «Мульткарусель», «Хайрли тонг», «Эртаклар — сеҳрли олам» каби теледастурлар шулар жумласидандир. Биргина «Табассум» кўрсатувига ҳар куни келаётган хатлар ҳақида гапирадиган бўлсак, бу унинг жажжи томошабинлар орасидаги машҳурлигидан далолат беради. «Кинематограф» дастуридаги намойиш этиладиган фильмлар аллақачон ўз мухлисларини топиб улгурган. Кўрсатувлар эфирга тайёрланаётган пайтда телетомошабинларнинг қизиқишлари, ўй-кечинмалари асосий диққат марказда бўлади. Танланган мавзуга моҳирлик билан ижодий ёндошув, давр нафаси ҳар бир кўрсатувда яққол сезилиб туради.

— Телевидение жамият кўзгусидир, — деди биз билан суҳбатда «Тошкент» студияси бош муҳаррири Омон Бурхонов. — Шунинг учун ҳам ҳукуматимиз ўз ёрдамини биздан аямаётир. Юртимизда улкан ўзгаришлар бораётган бир пайтда биз ҳам ишга янгича ёндошмоғимиз даркор. Кўрсатувларимиз диққат марказида оддий инсонлар — меҳнаткаш ҳамшаҳарларимиз бўлишига интиламиз.

Маълум бўлишича, ҳозирда студияга истеъдодли ёш ижодкорлар кенг жалб этилмоқда. Ундан ташқари студия яқин пайтларда жаҳон телевидениесида қўлланилаётган замонавий техника жиҳозлари билан таъминланиши керак экан. Демак, «Тошкент» студияси томонидан тайёрланаётган теледастурлари янада ранг-баранг ва қизиқарли бўлаверади!

Назокат УСМОНОВА.

Қуйи матбуот саҳифаларида

ТЎҚИМАЧИЛАР ҚАДРДОНИ

Матбуот ҳақида гап кетганда аввало мен ўзим учун қадрли бўлиб қолган нашр «Тўқимачилар овози» ҳақида гапиргим келади. Чунки озми-кўпми умрим шу газета бўёқларини ҳидлаб ўтди. Ҳали комбинат фабрикаларида ишлаб юрганимдаёқ унинг саҳифаларида катта-кичик лавҳалар, мақолалар билан иштирок этдим. Орадан саккиз йил ўтиб қаламим қайралгач, мени мухбир сифатида ишга таклиф этишди. Мухбирликнинг аччиқ-чучук сўқмоқларини мен мана шу «Тўқимачилар овози»да татиб кўрдим.

Ўшандан бери шу жамоада ишлайман. Ҳозирда унинг муҳарририман. Хўш, газета иқтисодий бухронларни бошидан қандай кечирмоқда? Ҳали бирор марта, бир ой бўлсада чиқмай қолган кунимиз бўлмади. Чунки газетага корхона маъмуриятидан тортиб касаба уюшмаси фаолларигача қизиқади. Унда чоп этилаётган мақолаларни оддий ишчидан тортиб раҳбариятгача севиб ўқишади. Шунинг учун бўлса керак газетанинг ўз вақтида чиқиши учун ҳаммамиз бирдек жон куйдирамиз.

Газетанинг эски тахламларини кўздан кечирарканзиз ундаги кўпгина ибратомуз мақолаларни, очеркларни ўқиб, журналистлар диди, талабчанлигига таҳсинлар ўқийсиз. Собиқ муҳаррирлар Карима Рўзиева, Наримон Турсунов, Толибжон Нурмуҳамедовлар газетанинг халқчил бўлиши учун тер тўкиб меҳнат қилдилар, турли хил рукнлар ташкил этиб, унинг ўқимишли бўлишини таъминладилар.

Иқтисодиётни яхши билган В. Мадимарова, З. Дўсмуҳамедова, Ф. Ҳусанова, С. Абдиев, У. Эгамовлар бугунги кунда турли нашрларда ишлашмоқда. «Тоштўқимачи» ҳиссадорлик жамияти оғир шароитларга қарамай газетанинг мунтазам чиқишини таъминлаётган экан, бунда жамият раиси Ботир Эргашевнинг хизматлари катта.

Айтиш мумкинки, «Тўқимачилар овози» бир босма табоқда нашр этилаётир. Унинг саҳифаларида бугун 20 дан ортиқ рукн мавжуд бўлиб, улардан энг ўқимишлилари «Иқтисодиёт одимлари», «Адабиёт саҳифаси», «Тарих ва шахс» кабиларни мисол қилиб олиш мумкин. Газета ҳар ҳафтада салкам уч минг нусхада чоп этилаётир. Мухбирлардан А. Гехтляр, М. Холиёровлар унинг сермазмун бўлишида бутун куч-қувватларини аямаяптилар. Ўзининг 60 йиллик юбилейини муносиб туҳфа билан кутиб олган «Тўқимачилар овози» кўп нусхали газетамиз бугун ҳам комбинат ишчи-хизматчилари учун қадрдон бўлиб қолаётир. Фурсатдан фойдаланиб, мен ҳамкасб дўстларимни касб байрамлари— Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни билан чин дилдан муборакбод этаман, уларнинг сермашаққат, аммо шарафли ишларида улкан зафарлар тилайман.

Баҳодир ОРИПОВ,
«Тўқимачилар овози» газетасининг муҳаррири.

Суҳбатдошимиз Тошкент Давлат университетининг педагогика кафедраси доценти, педагогика фанлари номзоди, ёш олимлар ва мутахассислар кўрик-танловининг совриндори Қоражон Тошмуродова.

— Қоражон опа, сиз ишлаётган педагогика кафедрасида инсон тарбияси, хусусан университет талабаларини тарбиялаш борасида нима ишлар қилиняпти? Ҳозирги замон ёшлар тарбияси нимага асосланиши керак?

— Авваламбор, педагогика фани бу — инсоншунослик, болашунослик ҳақидаги фандир. Инсон туғилгандан то умри охирига қадар тарбияланиб боради, камол топади. Педагогика фани бўлажак муаллимларга таълим-тарбия санъатининг тарихий жабҳаларида тутган ўрни ва тараққиётининг ривожланиш қонуниятлари, педагогик маъруза тинглайдилар. Педагогик амалиётдан лицейларда, мактабларда ва олий ўқув юртларида дарс берадилар, тарбиявий тадбирлар ўтказадилар. Шунга қараб биз талабалар билимини синовдан ўтказамиз, баҳолаймиз. Диплом олишда иккинчи мутахассислик, ўқитувчи деган касбни шу синов ва имтиҳон асосида берилади. Мен шуни айтиб ўтмоқчи эдимки, биз педагог олимлар бошқа фан олимлари қаторида маош оламиз, демак, педагогика фани давлатимиз, мамлакатимиз раҳбарияти томонидан бошқа фанлар қаторида баҳоланган ва шу қаторида аҳамият касб этади.

Олий таълим: янгиланиш сари

ИНСОНШУНОСЛИК ҚАНДАЙ ФАН?

ғоялар ҳақида маълумот беради. Кафедрамиз мудири, педагогика фанлари доктори, профессор Наим Ғайбуллаев бошчилигида педагогика тарихи ва назарияси фанини бойитишга ҳисса қўшадиган муайян ютуқларни қўлга киритмоқда. Марказий Осиё ва Шарқ мамлакатлари халқ педагогикаси Марказий Осиё ва Ўзбекистоннинг буюк мутафаккирлари, маърифатпарвар шоирлари ва ижодкор ўқитувчиларнинг педагогик асарлари, уларда илгари сурилган ғоялар ва педагогик қарашлар илмий жиҳатдан ўрганилмоқда, мақолалар, китоблар, дарсликлар тайёрланмоқда, чоп этилмоқда. Мана, яқиндагина профессор Наим Ғайбуллаев, Аджи Осмоновларнинг «Келгусида мутахассисларни тайёрлашнинг педагогик услублари» номли илмий асарлар монографияси чоп этилди. Бу китоб асосида университет талабаларига маърузалар ўқилмоқда. Бундан ташқари яқинда университетда илмий-амалий анжуман ҳам бизнинг кафедрамиз томонидан юқори даражада ўтказилди.

— Педагогика фанининг услубий асослари сизнингча нимада?

— Педагогика фани инсон тарбияси ҳақидаги фан эканки, унинг услубий асоси маънавий бойликларимиздан бири ҳисобланган Қуръони Карим ва Муҳаммад алайҳиссалом ҳадислари, юқорида зикр қилинган буюк алломаларимизнинг асарлари ва албатта яқинда чоп этилган «Олий таълим йўналиши» лойиҳасидир. Бу ўринда лойиҳага: «Ёш авлодга поклик, ростгўйлик, жувонмардлик фазилатларини сингдириш лозим», — деган тарбиявий аҳамиятга эга бўлган фикрни киритиш жоиз деб биламан.

— Талабаларга университетни битиргач, иккита мутахассислик берилади, масалан, математик — математика ўқитувчиси, физик — физика ўқитувчиси ва ҳоказо...

— Биласизми, талабаларимиз педагогика фанида

— Жаҳон педагогикаси ҳақида бирор фикр айта оласизми?

— Албатта, бугунги кунда бу фаннинг аҳамияти янада ошмоқда. Бунга далил сифатида бир мисол айтай. Яқинда кафедрамиз мудири Туркиянинг Истанбул шаҳрида жаҳон педагог олимлари конгрессида қатнашди. Бу конгресс канцлер К. Аденауер жамғармаси президенти томонидан ташкил этилди. Истанбулда домламиз жаҳон педагоглари билан учрашди, соф турк тилида маъруза қилди, педагогика фанининг аҳамияти, мақсад ва вазифалари ҳақида чет мамлакат олимларини хабардор қилди, бошқаларнинг тажрибаларини ўрганди, фикр алмашди. Маърузанинг матни Яқин ва Узоқ шарқ, Ғарб мамлакатларига юборилди.

— Педагогика фанини ривожлантириш борасида таклиф ва мулоҳазаларингиз борми?

— Албатта бор. Ҳозирги кунда талабаларимизнинг 70 фоизи ўқитувчи бўлиб чиқди. Кўпчилиги педагоглик, муаллимлик касбини давом эттиришади, аспирантурада ўқийди. Фан номзоди, докторлик илмий ишларини ҳимоя қилади. Бизнинг педагогика кафедрамизда 9 та кундузги ва сиртқи бўлим аспирантлари таҳсил олади, илмий тадқиқотчилар ҳам бор. Шу ўтган ўқув йилида беш киши фан номзоди бўлди. 20 дан ортиғига номзодлик ва докторлик диссертациясига кафедрамиз етакчи ташкилот сифатида тақриз берди. Лекин шуни таъкидлаш керакки, аспирантларимиз, тадқиқотчиларимиз диссертациясини ҳимоя қилишда махсус илмий кенгаш қидириб, уни вақтида ҳимоя қила олишмайди. Шу боисдан университет қошида педагогика тарихи ва назарияси мутахассислиги бўйича махсус илмий кенгаш ташкил этиш мақсадга мувофиқ бўларди. Бундан педагогика фанининг аҳамияти яна ҳам ошарди, унинг ҳажми кенгайиб бошқа фанлар қаторида муносиб жой оларди.

Зарбуви АЛҚАРОВА суҳбатлашди.

АҚШ долларининг қалбаки нусхалари муомалада юргани тўғрисида рўзномалар аввал ҳам хабар берган эди. Шундай экан, қалбаки пул боис алданиб қолмаслик учун ҳар бир одам нима қилиши лозим? Бу кўпчиликни қизиқтиради, албатта. Шу муносабат билан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқаруви раисининг муовини Маҳмуджон АСҚАРОВга бир неча савол билан мурожаат этдик.

— Кейинги вақтларда матбуотда қалбаки долларлар ҳақида хабарлар тез-тез учраб турибди. Фуқаролар ва давлат учун бу ҳодисанинг оқибатлари қандай?

— Қалбаки долларлар тўғрисида деярли ҳамма эшитган. Хўш, қўлига сохта банкнот тушиб қолган одам одатда нима қилади? Уни дарҳол бошқа одамга қарзга беришга, сотишга ёки аввалги эгасига қайтаришга уринади. Бунинг уддасидан чиқа олмаса, садқаи сар, деб шу пулдан воз кечади. Ҳар қандай ҳолда ҳам ҳал қилиниши лозим бўлган жиддий муаммо вужудга келади. Бу қалбаки пулнинг муомалада бўлишига йўл қўймасликдир. Ушбу масала ҳар бир давлат олдида кўндаланг туради.

Ҳукуматлар пул белгиларининг қалбакилаштирилиши хавфига нечоғли жиддий муносабатда бўлиши лозимлигини айтиб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Агар бу иллатнинг кўлами кенгайиб кетса, кишиларнинг ҳақиқий валютага нисбатан ишончига рахна тушади ҳамда фавқулодда шароитларда мамлакатнинг иқтисодий барқарорлигига ҳам таҳдид солиниши мумкин.

Қалбаки пул билетларини тайёрлаш ва муомалага чиқариш барча замонларда ҳам давлатга қарши жиноят деб баҳоланган, бинобарин, унга нисбатан оғир жазо чоралари белгиланган. Қарийб барча мамлакатларнинг пул билетларида «Давлат билетларини қалбакилаштириш қонунга мувофиқ жазоланади» деб ёзиб қўйилгани ҳам бежиз эмас. Қўлга тушиб қолган сохта купюрани дарҳол сотиб юборишга уринадиган кишилар учун маълум қиламизки, Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 176-моддасига мувофиқ, миллий ва чет эл валютасидаги сохта банкнотларни тайёрлаш ва сотишда айбли деб топилган шахс 3 йилгача бўлган муддатга ахлоқ тузатиш ишларига юбориш ёки мол-мулкини мусодара қилган ҳолда 5 йилгача озодликдан маҳрум этиш билан жазоланади.

— Республикамизда энг кўп тарқалган чет эл валютаси АҚШ доллари ҳисобланади. Уни қалбакилаштириш ҳам шу даражада бўлса керак...

ЯНА ҚАЛБАКИ ДОЛЛАРЛАР ТЎҒРИСИДА

— АҚШ федерал резерв тизими тасдиқлашича, АҚШнинг ўзидаги сохта банкнотлар ҳажми йилига 25 миллионга яқин АҚШ долларини ташкил этади. Жаҳоннинг бошқа ҳудудларида эса кам деганда муомаладаги ҳар ўнта долларнинг биттаси қалбакидир («Таймс» рўзномасининг хабар қилишича, ҳар тўрт долларидан бири сохта бўлган Россия бу соҳада рекордчи ҳисобланади). Эркин айирбошланадиган бошқа валюталар ҳам қалбакилаштирилади, лекин бу Америка доллари даражасида эмас.

«Бизнес вестник Востока» рўзномасининг шу йил 23-сонида Американинг «Ридерз дайджест» ойномасида эълон қилинган «Долларга қарши фитна» номли мақолага асосланиб хабар берилишича, ҳозирги вақтда умумий суммаси 10 миллиард қийматдаги қалбаки доллар, асосан, юз долларлик банкнотлар муомалада юрибди. «Супербанкнотлар» деб аталувчи бу купюралар кейинги 5 йил мобайнида шу қадар усталик билан тайёрлана бошладики, ҳатто банк ишида тажрибали ҳисобланган мутахассислар ҳам кўпинча уларни ҳақиқийсидан фарқлай олмайди. Бу купюралар жаҳон бозорларида айланиб юради. Шу сабабдан бўлса керак, кўплаб йирик чет эл банклари Америка нақд пулларини кўп миқдорда ва мутлақ очиқ йўл билан етказиб беришдан воз кеча бошладилар. Чет эл банкларида эса америкалик туристларга 100 долларлик банкнотларни алмаштириб беришдан тобора кўпроқ бош тортаяптилар.

АҚШ махфий хизмат ходимлари йирик молиявий фирибгарликларни текшириш билан ҳам шуғулланмоқда, улар қалбаки банкнотларни таҳлил қилиш натижасида жиддий хулосага келдилар. Биринчидан, қалбаки пул ясашнинг 18 мингдан ортиқ ҳар хил турлари маълум. Иккинчидан, сўнгги вақтда бозорда турли қалбаки пуллар юрибдики, уларни махсус дастгоҳсиз аниқлаб бўлмайди. Бундай дастгоҳлардан ҳар бирининг оғирлиги эса 60 тоннага яқин бўлиб, нархи 10 миллион доллар туради.

— Қалбаки пулни қандай аниқлаш мумкин?

— Баъзан муайян купюра қалбаки ёки ҳақиқий эканлигини мутахассис экспертларнинг ёрдамисиз аниқлаб бўлмайди. Банк ходимлари ўртасида жуда кенг тарқалган валюта детекторлари эса гоҳо ҳақиқий пул билетларини ҳам «тан олиш»дан бош тортади. Банкнотлар, асосан, улардан фойдаланиш жараёнида бирон-бир ташқи таъсирга учраган (беихтиёр кирга қўшиб ювилган, кислоталар, ишқорлар, олов таъсирига тушган) ҳоллардагина шундай бўлади. Бундай пайтларда пул билетларидан ферромагнит бўёқ кўчиши, ультрабинафша нурлар таъсирида шуълаланиб кўринувчи сурат йўқолиши мумкин.

Бундай ҳолларда банк банкнотларни экспертизага жўнатади. Натижалар олинишига қараб мижозга таҳлил нима бергани тўғрисида хабарнома юборилади. Банкнотлар сохта деб топилганда мижоз банкка квитанцияни қайтариб, ўрнига номинали бўйича ҳақиқий банкнотни олиши ёки мижознинг ихтиёрига кўра банк шу кейинги банкнот билан ҳар қандай операцияни амалга ошириши: алмаштириб бериши, ҳисоб варағига киритиши ва ҳоказо ишларни бажариши мумкин.

Энди сохта пул билетлари ҳақида гаплашамиз. Албатта, қалбакилаштиришлар турлича бўлади. Сохта пул тайёрлаш «санъати»нинг чинакам «ютуқ»лари билан бир қаторда жуда қўпол тарзда ясалган, масалан, нусха кўчириш техникаси ёрдамида тайёрланган пуллар ҳам учрайди. Бундай ҳолда билетлардаги суратлар аниқ кўринмайди, бўёқлар барқарор эмаслиги билиниб туради (агар купюра бармоқлар билан енгил ишқаланса, бўёқ қўлга юқади), ушлаб кўрилганда банкнотлар силлиқлиги сезилади, бўртиб турадиган сурати бўлган ҳақиқий банкнотлардан фарқ қилади.

Рақамларини чизиш ёки елимлаб ёпиштириш йўли билан тайёрланган қалбаки купюралар ҳам учрайди. Бунда, албатта, банкнотнинг сўзлар билан ёзилган номинали рақамлар билан ёзилганига тўғри келмайди. Яъни, қайси Президентнинг сурати қандай қийматдаги купюрада бўлиши лозимлигини билган кишига шундай хилдаги қалбаки долларни фарқлаш жуда осон.

Шу билан бирга, бизнинг илмий-техника асримизда пулни қалбакилаштириш ҳам бир жойда тўхтаб қолгани йўқ. МДҲ мамлакатларига ҳозирги пайтда чет эллардан полиграфия йўли билан тайёрланган ва чинакам долларга жуда ўхшаб кетадиган қалбаки долларлар ҳам кириб келмоқда.

— Қўлига қалбаки пул тушиб қолган киши нима қилиши керак?

— Умуман олганда, ҳеч ким, эртами, кечми яширин тарзда сотиб олинадиган пулнинг сохта бўлиб чиқишидан ҳимояланган эмас. Пулнинг ҳақиқийлигига ишонч ҳосил қилмаган кишилар кўпинча бундай пулларни «Норасмий» тарзда текшириб кўришга интилиб, пул айирбошлаш пунктларининг ходимларидан банкнотнинг ҳақиқийлигини текшириб беришни илтимос қиладилар.

Шуни билиш керакки, бундай ҳолларда банк ходимларининг сохта пул билетларини қайтариб беришга ҳаққи йўқ. Бундай ҳолда банк ходимлари алмаштиришга тақдим этилган пул қалбаки, деган хулосага келсалар, ўша заҳотиёқ мижознинг иштирокида Ички ишлар вазирлиги идоралари билан тезда боғланишлари шарт. Бундай ҳолда мижоз пулдан ажралиб қолади, чунки ҳеч ким қалбаки пулни ҳақиқийсига алмаштириб беришга мажбур эмас. Ички ишлар идоралари вакиллари эса мижоз сохта пулларини атайлаб, онгли равишда тарқатаяптими ёки унинг ўзи сохта пул қурбони бўлганми, буни текшириб кўриб аниқлайдилар.

— Сиз пул алмаштиришни хоҳловчиларга қандай тавсиялар берар эдингиз?

— Қалбаки пулларни ҳақиқийсидан ажратиш қийинлигини ҳисобга олиб, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки фуқароларга АҚШ долларларини айирбошлашни фақат банкнотнинг ҳақиқийлигини аниқлаш учун барча шарт-шароитлар мавжуд бўлган махсус пул алмаштириш пунктларида амалга оширишни маслаҳат беради. Эслатиб ўтаман, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 12 июндаги қарорига мувофиқ, 1995 йил 1 июлдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Фуқароларига нақд сўмларни пул алмашув пунктлари орқали эркин айирбошланадиган валютага алмаштириб бериш миқдори чекланмайди. Бу эса республика аҳолисига пул алмаштириш пунктлари орқали чет эл валютасини айирбошлаш бўйича операцияларни бемалол амалга ошириш учун қулай шарт-шароит яратади.

«Ўзмарказбанк» матбуот хизмати раҳбари
Й. ТОЖИБОЕВ суҳбатлашди.
(ЎзА).

Шаҳримизда сўлим-сўлим оромгоҳлар жуда кўп. Куннинг жазирама тиғи олов ёғдирганда хиёбонлардаги, анҳорлар соҳилидаги салқин гўшалар жонимизга ором беради. Шунинг учун ҳам ота-боболаримиз бир қарич бўш ер бўлса ҳам дарахт экишган. Бир кун дарахт эккан бир умр олқиш олар деган нақл ҳам эзгуликдан дарак бериб турибди.

СУРАТДА: шаҳримиздаги сўлим гўшалардан бирини кўриб турибсиз.

Рустам Шарипов олган сурат.

Боғчанинг кенг саҳнли ҳовлиси. Ранг-баранг шарлар, байроқлар ҳилпирайди. Ёзги кийимдаги болакайлар хурсандчилигининг чеки йўқ. Қарсаклар, олқишлар.

Чилонзор тумани халқ таълими бўлимининг мудири М. Абдалимов микрофонни қўлига олгач, қувноқлар ҳам, тўпланган меҳмонлар ҳам жимиб қолишди:

— Болажонлар, бугун боғчада «Саломатлик куни». 586-боғчада байрам. Сизлар шу байрамнинг иштирокчиларисиз. Сизнинг соғлиғингиз учун биз қўлимиздан келган барча ишни қиламиз, жажжиларим!

Қарсак ва мусиқа. Бу тантанали маросимга ташриф буюрган тумандаги 18 та мактабгача тарбия муассасалари тарбияланувчиларининг шодон қийқиригидан меҳмонлар ҳам хурсанд бўлишди. Айниқса, боғча мудираси Дилбар опа Ғуломованинг мамнунлиги ҳамманикидан бошқача.

Ахир, бу тантанани ўтказишга роса бир ой елиб-югуришди. Мақсад — ўзи бошқараётган

Соғлом авлод учун

ҚУВНОҚЛАР ЎЙНАСИН

586-боғчани ўзгаларидан устун қўйиш, қувноқ мусобақаларда биринчи ўрин олишига эришиш эмас, чинакам маънода соғлом авлод учун куюнмоқ, бунинг учун жажжиларнинг бошини бир жойга бириктириш ва жисмоний машқларда уларни синаб кўриш эди.

Спорт байрамининг асосий қисми «Қувноқлар ўйнасин» экан. Ҳовлидаги турли ҳаракатли ўйинларнинг қай бирини томоша қилишни билмасдингиз! Гуруҳларнинг бири сирғанувчи конькилар билан тўсиқлардан айланади. Яна бири ҳовузчага шиддат билан югуради. Думалаб кетаётган елим коптокчани саватга солиш марра ҳисобланади. Ўтиришга мўлжалланган мослама устидан сирғалиб ўтиш чаққонлик, эпчиллик белгиси. 212, 291, 204, 561, 586, 585-болалар боғчаларининг жажжи спортчилари маҳорати, тезкорлигига таҳсин ўқимай илож борми? «Балиқ», «Сув», «Қуёш» қиёфасидаги тарбиячилар ўз болажонлари билан бирга бўлишди, кетларидан эргаштирдилар.

Спортчиларни тақдирлаш лаҳзалари яқин келди. Туман халқ таълими бўлими касаба уюшмаси раиси Л. С. Солойда болажонларга шоколад, тўп, теннис, шашка, машиналар улашди. Меҳмонларга эса гуллар. Байрамда қатнашган боғча мудираларига 500 сўмдан, тарбиячиларга эса 300 сўмдан пул мукофоти бериладиган бўлди. Бу замонага мос чиройли тадбир. Тилагимиз — бошқа боғчаларда ҳам бундай томошалар амалга ошсин. Зеро, спорт болаларга ажойиб эрмак, қолаверса, улар соғлиғининг, тетиклигининг гарови.

Ҳулкар ТУЙМАНОВА.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеясининг 1987 йилги қарори билан ҳар йилнинг 26 июнь куни «Гиёвандлик моддаларини истъемол қилиш, тарқатиш ва ноқонуний ишлаб чиқаришга қарши кураш куни» деб эълон қилинган эди. Шу ташкилотнинг кейинги қарори билан 1991-2000 йиллар гиёвандликка қарши курашнинг 10 йиллик декадаси дея эътироф этилди. Шунга кўра Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг бош психиатри Фозил Ҳасанов қуйидагиларни гапириб берди:

— Гиёвандликка қарши кураш куни республикамиз тарихида илк бор эълон қилинди. Бу — юртимиз мустақилликка эришиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлиши билан боғлиқ. Ўтган йили Вазирлар Маҳкамаси қошида ташкил этилган Ўзбекистон Республикаси гиёвандлик устидан назорат қилиш давлат комиссияси бугунги кунда салмоқли ишларни амалга оширмоқда. Ушбу комиссияга Соғлиқни сақлаш, Адлия, Ички ишлар, Халқ таълими, Қишлоқ хўжалиги каби вазирликлар жалб қилинган. Республикамиз миқёсида гапирадиган бўлсак, бизда фақат наша ва қора дори истеъмол қилиш ривожланган. Ҳолбуки, Америка қитъаси ва Европа мамлакатларида гиёвандликнинг бир қанча тури тарқалган. Нисбатан олганда бизда аҳвол бир мунча яхши, лекин бу ҳол хотиржамликка асос бўла олмайди. Чунки сўнгги йилларда юртимизга токсикомания деган тури ҳам кириб келди. Бундан ташқари даволашга мўлжалланган айрим дори-дармонлардан гиёвандлик мақсадида фойдаланаётганлар ҳам бор.

— Тамаки чекиш ҳам гиёвандликка кирадими?

— Албатта, тиббиёт тилида уни «Кичик гиёвандлик» дейилади. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотларига қараганда, чекиш умумий касалликлар натижасидаги ўлимнинг 70 фоизини ташкил этар экан. Ер юзида унинг оқибатида ҳар йили 12 миллион киши дунёдан кўз юмади. Лекин бугунги кунда дунё афкор оммаси бу фалокатни тўғри тушунмоқда. Ҳозирда ривожланган мамлакатларда тамаки маҳсулоти биздаги каби очиқ савдога чиқарилмайди, фақат махсус дўконларда сотилади. Уларни тарғибот қилиш ҳақида эса гапирмаса ҳам бўлади.

— Сўнгги йилларда гиёвандлик аҳоли ўртасида ўтган йиллардагига нисбатан қай даражада?

— Сўнгги йилларда юртимизда гиёвандлик моддаларини истеъмол қилиш даражаси бирмунча ўсди. Бунинг боиси болаларнинг ҳам тижоратга берилиши, қўлига пул тушиб ўзининг пулдорлигини кўрсатиш учун турли ичкилик ва тамакилар истеъмол қилиши билан боғлиқ. Зеро, гиёвандлик инсоннинг ўсмирлик йилларида бениҳоя хавфли. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти ҳам бу борада асосий тадбирни тарғибот ишидан бошлаш лозимлигини уқдирмоқда. Шунга кўра бизда ҳар бир поликлиника ўзининг ён-атрофидаги мактабларга бириктириб қўйилган. Вазирлигимиз томонидан ўрта мактабларда ўқиш жараёнида гиёвандликнинг зарари ҳақида болаларга тушунча бериш тавсия этилмоқда.

— Бизнинг шароитда гиёвандликка қарши курашда қандай усул маъқулроқ?

— Маълумки, миллий урф-одатларимизга кўра бизда тарбия жараёни, ота-она, маҳалла-кўйдан бошланади. Шунинг учун бу борада маҳалланинг ўрни беқиёсдир. «Ҳар бир болага етти қўшни ота-она» деган ибора ана шу масалада ўринлидир. Афсуски, ҳамма маҳаллаларимизда ҳам болалар тарбияси билан етарли даражада шуғулланилаётир деб бўлмайди. Натижада ўсмирлар орасида гиёвандликка берилиш ҳоллари тез-тез учраб турибди. Чет мамлакатларда ҳам бу борада жамоат ташкилотлари ҳамда диний маҳкамалар хизматидан кенг фойдаланишади. Бу тажрибалардан шундай хулоса қилинадики, гиёвандликка қарши кураш соғлом турмуш тарзини афзал билган ҳар бир юртдошимизнинг масъулиятли бурчидир.

Бугун гиёвандлик моддаларини истеъмол қилиш, тарқатиш ва ноқонуний ишлаб чиқаришга қарши кураш куни

ҲАММАМИЗ МАСЪУЛ БЎЛГАН ИШ

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ ёзиб олди.

Ҳикмат — бир ҳовуч олтин

ОРЗУ — УМИД ҲАҚИДА

• Умид ва орзу аллоҳнинг раҳматидир. Агар умид ва орзу бўлмаганда ҳеч биронта она фарзандига сут бермас эди, боғбон меваларни парвариш қилмас эди.

(Расули Акрам ҳадисларидан).

• Ҳамма дард учун дори-дармон бўлур,
Дардларни даволовчи Луқмон бўлур.
Кўнгил орзу дардига бўлса дучор,
Даво — орзу дилга етар он бўлур.

Юсуф Хос ҲОЖИБ.

• Умид — уйғоқ кишилар кўрадиган тушдир.

Афлотун.

• Ният, умид, истак қалбни маҳкам ушлайдиган халқадир.

ФУЛЛЕР.

• Яхши ният — ижод, севги ва узоқ умр етакчисидир.

БОГОМОЛЕЦ.

• Ҳаёт битта, орзу-ниятлар бепоёндир.

(Япон мақоли).

Баҳриддин ТУРҒУНОВ тайёрлаган.

Доира ва ноғораларнинг тантанавор, байрамона садолари таралади. Миллий чолғуларимизда «Наврўз уфориси» янграй бошлайди. Куй куйга уланади: дилларга ором бахш этиб «Оромижон», кетидан «Ёввойи чорғоҳ», яна «Отмагай тонг», «Қўштор», «Чертмак»... Ана, ёш ҳофиза ширали овоз билан «Тановар»ни ҳам бошлаб юборди. Юраклар сел бўлиб оқади... Раққосанинг куйга монанд эшилиб-эшилиб рақс тушиши гўзалликка ташна қалбларга нафосат бахш этади...

Ҳали ёш бўлишига қарамай кўпчиликнинг меҳрини қозонишга улгурган бу ижодий жамоанинг номи «Сўғдиёна»дир. Республикамиз мустақиллиги эълон қилинган мунаввар кунларда дунёга келган мазкур ўзбек халқ чолғулари камер оркестри турли ижрочилик шакллари ва жанрларини бирлаштириб ва айни вақтда ўзбек анъанавий ва замонавий ижро маданиятини сақлаган ҳолда фаолият кўрсатиб келаётган илк ижодий жамоадир.

«Сўғдиёна» Мухтор Ашрафий номли Тошкент давлат консерваторияси профессори вазифасини бажарувчи Анвар Ҳакимович Ливиев ва дирижёрлик кафедрасининг мудираси, доцент Феруза Абдураҳимованинг ташаббуси билан ташкил этилди. Шу ўринда бу ишнинг бошида турган яна бир олийҳиммат инсонни тилга олиш ҳам қарз, ҳам фарз. Негаки, агар у моддий ёрдам қўлини чўзмаганида эҳтимол, «Сўғдиёна» бунчалик муваффақият қозонмас эди. «Ои энд вест холдинг» Ўзбек-Кипр қўшма корхонасининг раҳбари Т. И. Юнусметов оркестр сифатли чолғулар ва хушбичим концерт костюмларига эга бўлишида ёрдамини аямади ва шу кунгача жамоани моддий жиҳатдан таъминлаб келмоқда.

Ижодий жамоа аъзолари — консерватория муаллимлари, битирувчилари ва талабалари — республика ва минтақа миқёсида ўрказилган турли ўзбек халқ чолғулари ижрочилари танловларининг ғолибларидир.

Ижодий жамоаларда

ҚАЛБИНГДАГИ ОЛОВ СЎНМАСИН

Оркестрга «Сўғдиёна» деб ном берилиши ҳам бежиз эмас. Унинг таркибига кирувчи най, сурнай, карнай, қўшнай, қашқар ва афғон рубоблари, уд, дутор, чанг, чангқовуз, доира, ноғора, қайроқ, занг, сафойил, ғижжак каби 22 тадан ортиқ чолғулар Марказий Осиё ҳудудида эрамиздан аввалги бир минг йилликда барпо этилган Суғд давлати аҳолисининг маданий ҳаётида муҳим роль ўйнаган.

Оркестрни ташкил этишдан кўзланган мақсад ўзбек халқининг хилма-хил мусиқий чолғуларга бойлиги ва бу чолғуларнинг ижрочилик борасида кенг имкониятларга эгалигини намойиш этиш, мусиқавий ижрочиликдаги азалий анъаналарни давом эттириш, бу билан неча минг йиллик тарихга эга бўлган кўҳна маданиятимиз, унутилаёзган қадриятларимизни тиклашга ҳисса қўшиш, шунингдек, композиторларни миллий чолғулар ва миллий оркестр учун асарлар яратишга жалб этишдан иборат эди.

«Сўғдиёна»нинг репертуари ранг-баранг: ўзбек мумтоз мусиқаси, фольклор, ўзбек, қозоқ, қирғиз, туркман композиторлари асарлари, эрон, ҳинд ва тожик халқ мусиқалари, шунингдек И. С. Бах, И. Брамс, Сарасате, Лео, Делиб каби машҳур ғарб композиторларининг дурдона асарлари ўрин олган. Ижодий жамоа пойтахтимиз мусиқий ҳаётида фаол иштирок этади: Ўзбекистон телевидениесида, турли ўқув юртларида, ташкилот ва корхоналар, кўргазмаларда қатор концертлар билан чиқиб мухлисларнинг олқишларига сазовор бўлиб келмоқда. Шунингдек оркестр, хорижий мамлакатлар билан маданий алоқалар ассоциацияси йўналишлари бўйлаб Покистон, Ҳиндистон, Италия, Малайзия ва бошқа давлатларда концерт дастурлари билан қатнашди.

Ўтган 1994 йил «Сўғдиёна» учун самарали бўлди: июнь ойида Нью-Йоркда даста фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи буклет инглиз тилида нашр қилинди. Сентябрь ойида эса камер оркестр Алишер Навоий номидаги давлат академик Катта театрига ишга таклиф қилинди. Эндиликда мамлакатимизнинг бош театри симфоник оркестри билан бир қаторда ўз ўзбек халқ чолғулари профессионал оркестрига ҳам эга. Бу даргоҳда «Сўғдиёна» етакчи опера ижрочилари билан ҳамкорликда янги концерт дастурлари яратиш устида иш олиб бормоқда. Ўтган йилнинг октябрь-ноябрь ойларида эса ижодий жамоа Санкт-Петербургда концерт сафарида бўлиб қайтди. Яқинда «Сўғдиёна» БМТнинг Ўзбекистондаги ваколатхонасида ўз концерт дастурини тақдим этди ва обрўли ташкилотнинг эҳтиромига сазовор бўлди. «Сўғдиёна»нинг концерт томошаларида қатнашган Ғофир Норбоев (най), Султон Қосимов (дутор), Дилшод Муталов (чанг), Зулхорбек Туропов (уд), Назира Турсунова (рубоб-прима), Одил Назаров (қашқар рубоби) каби ёш санъаткорларнинг оркестр жўрлигидаги моҳирона ижросидан баҳраманд бўлган ҳар бир санъат ошиғи бунинг гувоҳи бўлади.

Биз оёққа тургунича қатор қийинчиликларни енгиб, фақат олдинга интилаётган серғайрат бу жамоага катта муваффақиятлар тилаб, «Қалбингдаги олов ҳеч қачон сўнмасин, «Сўғдиёна», деймиз.

Ирода ДАДАЖОНОВА.

Бу суратларни кўриб кўнглингиздан нелар кечяпти?

Дилингиз завққа тўляптими? «Бўлар бола бошидан» дегингиз келади, шундайми?

Шаҳримиздаги 211-болалар боғчасида кичкинтойларга таэквондо курашининг дастлабки усулларини ўргатувчи гуруҳ ишлаб турибди. Машғулотларни моҳир мураббий, бир неча бор республика мусобақаларининг совриндори Шуҳрат Абдусамадов олиб бормоқда. Жажжилар кураш услубларини жуда тез ва аниқ ўзлаштирмоқдалар. Шу пайтданоқ уларда спортга нисбатан уйғотилган қизиқиш ва меҳр йиллар ўтиб моҳир курашчилар — чемпионлар бўлиб етишишдек ўз самарасини берса ажаб эмас!

СУРАТЛАРДА: Мана улар, Шуҳрат Абдусамадовнинг кичкинтой «жангчилари» машқ пайтида.

Равиль Альбеков олган суратлар.

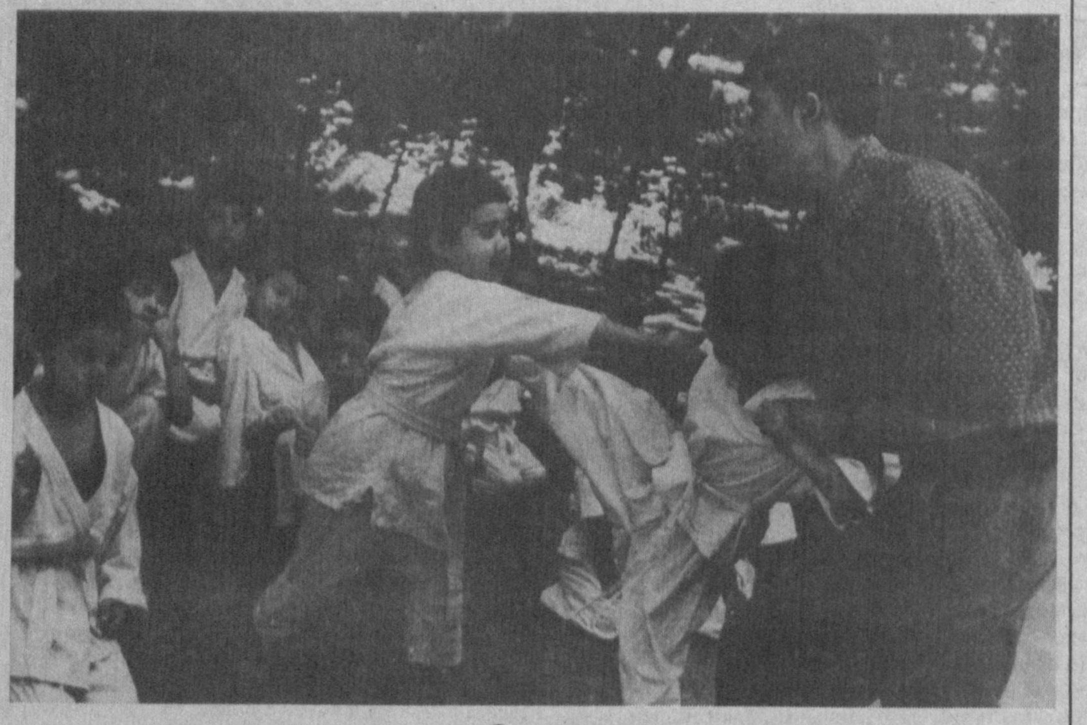

Спорт

ҚИЗҒИН ТАЙЁРГАРЛИК

Юртимизда гарчи кўллар ва катта дарёлар унчалик кўп бўлмаса-да, эшкак эшиш спорти яхши ривожланган. Эшкакчиларимизнинг катта халқаро мусобақаларда йирик муваффақиятларга эришаётганликлари бунинг исботидир.

Яқинда А. Колганов, В. Казанцев, А. Тюринлардан иборат эшкакчилар жамоаси мураббий А. Кайзер бошчилигида Германияга жўнаб кетдилар. Улар 3 ой мобайнида тайёргарлик машқлари ўтказгач, 20 августда Дуйсбургда очиладиган Жаҳон чемпионатида қатнашадилар. Яқиндагина улар «Москва Кубоги» халқаро мусобақасидан юқори натижаларга эришиб қайтган эдилар.

«Тошкент денгизи»да ҳам қизғин тайёргарлик бормоқда. Эшкакчиларимиз мураббийлар В. Йўлдошев, Б. Бондаревлар раҳбарлигида яқинда Москвада эшкак спорти бўйича бўладиган халқаро мусобақада қатнашадилар. Сўнгра эса келгуси ойда Японияда ўтказиладиган Жаҳон чемпионатига ҳам борадилар.

Ўзбекистон каноэ федерациясининг президенти Б. Муҳиддиновнинг саъй-ҳаракатлари туфайли мусобақаларга тайёргарлик ва йўл харажатларини шаҳримиздаги «Индиана» фирмаси ўз зиммасига олди.

МАТОНАТЛИЛАР МУСОБАҚАСИГА

Бир неча кундан кейин ногиронлар футболи бўйича Ўзбекистон терма жамоаси АҚШнинг Канюкетта шаҳрида очиладиган жаҳон биринчилиги мусобақасига жўнаб кетади. Ушбу халқаро мусобақада 140 та давлатдан борган 7000 дан ортиқ ногирон спортчилар иштирок этадилар.

Мусобақага шахсан АҚШ Президенти катта эътибор қаратаётганлиги унинг нақадар кенг кўламли ва нуфузга эга эканлигидан далолат беради. Терма жамоамизнинг тайёргарлик кўриши ва мусобақага бориши учун кетадиган барча харажатларни юртимиздаги йирик ўзбек-турк қўшма корхоналаридан бири — «Язекс» корпорацияси қоплайдиган бўлди.

Ботир ҲУСАНОВ.

Турфа олам

ЙИЛДА БИР МАРТА ҲИСОБЛАЙДИ

Нигериянинг Ондо штатидаги Ово шаҳрида яшовчи Олагбеги Олатеру исмли одам ҳақида билганлар беихтиёр «О!» деб юборишади. Олагбеги 160 га яқин ўғил-қизнинг отаси. Фарзандлари сонининг ноаниқ айтилиши «суперота»нинг саноқдан адашганлиги учун эмас. «Мен фарзандларимнинг нечталигини аниқ айтишим мумкин, — дейди у, — «160 га яқин» деганимнинг боиси — бизда қадимдан оила аъзолари сонини аниқ айтмаслик одатига риоя қиляпман».

«Лагос лайф» ҳафтаномасида айтилишича, Олагбегининг катта ўғли ҳозир 50 ёшда, энг кичиги бир ярим ёшга кирди. Қариянинг энг кичик хотинининг ёши эса 21 да.

Оила бошлиғи ҳар бир ўғил-қизининг исмлари ва юз тузилишини аниқ ажратади, аммо невералари борасида муаммоси йўқ эмас. Олагбеги уларнинг нечта ва қачон дунёга келганлигининг саноғига етолмайди, фақат ҳар йил охирида бир марта тўлиқ ҳисоб-китобини олади. Чолнинг айтишича, ҳозир «270 га яқин» киши уни ўз бобоси деб билади.

«Мен болаларни севаман», — дейди у. — Миллионер бўлолмадим, аммо фарзандлар тарбиясига ҳаммадан кўпроқ куч сарфлаганлигим билан мамлакат тарихига киришим мумкин. Ҳозир ёшим 81 да бўлса ҳам, ҳар бир фарзандим учун оталарча ғамхўрлик қилишга қувватим етарли».

КИНОДАН ЧАРЧАБДИ

Лондоннинг марказий кўчаларидан бирида одамлар машҳур Сильвестр Сталлонени қўлида чўкич билан, тер тўкиб ер қазиётган ҳолатда кўрдилар. «Суперюлдуз» ўзининг навбатдаги «Голливуд сайёраси» ресторани пойдеворини қўйишда иштирок этаётганди. Бунгача киноактёр машҳур ҳамкасблари — Арнольд Шварценеггер ва Брюс Уиллислар билан биргаликда Лос-Анжелесда худди шу номдаги ресторанни очган эди. Мижозлар кутилганидан ҳам зиёда бўлди. Сталлоне «темирни қизиғида босишга қарор қилиб, бошқа йирик шаҳарларда ҳам янги «сайёра»лар оча бошлади. Лондондаги ресторанга кираверишда кўзга энг аввало сариқ рангли «Харлей» мотоцикли чалинади. (Бу Сталлоненинг «фирма белгиси» ва севимли улови ҳисобланади). Сталлоне — тадбиркорнинг ишлари чакки эмас: Яқинда у Будапештда қиморхона (казино) қуришга ҳам киришди. «Сценарий ва фильмлар ҳақида ўйлайвериб чарчадим, — дейди у, — машғулотни ўзгартириб туриш менимча фойдадан холи эмас».

Беҳзод ЭГАМОВ тайёрлади.

Ҳаётий лавҳалар

ЙЎЛЛАР

Инсон борки доимо эзгуликка интилиб, ширин хаёлот, яхши орзу-умидлар билан яшайди. Такрорланмас умрингиз вақт ўтиб хотирангизда ширин тушдек муҳрланади. Йўллар, туганмас йўллар. Болаликни, ҳаётнинг энг ширин дамларини ёдга солувчи йўллар...

Ёз кунлари болалигимиз деярли аммамизнинг ҳовлиларида ўтган. Паст-баланд урилган пахса деворлар, тупроқ босган кўчаларда яланг оёқ ўйнардик. Ҳовли ёнгинасида шарқираб оқаётган сувга дам тандирдан узилган иссиқ кулча нон, дам олма оқизиб, тутиб ердик. Тут пишган кезлари, кекса отахонлар соя-салқинда дам олишар, бу ерга йўли тушган йўловчини хоҳ таниш, хоҳ бегона бўлсин бир пиёла чой билан сийлашарди...

Бугун ўша кунларни бирам қўмсайманки...

Боғ кўчалар бузилиб ўрнига замонавий уйлар қурилди. Аммасига келин бўлиб тушган дугоналарим тиниб-тинчиб кетишди. Йўл четидаги қайрағочлар кесилиб унут бўлди. Фақатгина йўллар, инсон умрига ўхшаш узун йўллар, хотира бўлиб чорлаб турибди.

СУКУНАТ

Сукунат. Ана шу жимжитликни фақатгина яқин-атрофдаги қора қушнинг сайраши, чигирткаларнинг тинимсиз чириллаши, гоҳо қабристонни ўраб олган баланд терак дарахт япроқларининг шамолда оҳиста тебраниб шитирлашигина бузади. Баъзан ўзимга савол бераман: наҳот инсон ҳаётлигида тирикликни қадрламайди? Бир вақтлар дадамлар ва бувимларни қабрларига ўтиш учун кенггина майдончани босиб ўтардик. Вақт шунчалар тез ўтдими, билмадим? Майдонча ўрнида бугун баланд, паст, чўккан, чим босган қабрлар. Ҳатто оёқ босишга ҳам йўл йўқ. Тирикликда бир-бирига аччиқ-араз этган келин ёки қайнона, ўз ёрига хиёнат этаётганлар, фарзандини ташлаб кетаётган баъзи аёллар, арзимас гап учун юз кўрмас бўлган қўшнилар — наҳотки ҳаммаси бу дунё ўткинчи эканлигини билишмаса? Ҳафта сайин машҳур хонанданинг концертига ёинки дабдабали зиёфатга боргану йилда бир марта ота-оналари қабрини зиёрат этишни унутганлар-чи?!

Сукунат, жимжитлик. Саволларимга бирор кимса жавоб бера олмайди. Агар дилдан қулоқ тутсак ана шу сокинлик бизга меҳр-оқибатни, ёрга вафони, садоқатни ўргатади. Дунё жумбоқларига ечим топгандек бўласиз.

ГУЛЛОЛА

Саратоннинг жазирама кунлари авжида. Оймларнинг қистовлари билан даволаниш учун касалхонага ётдим. Ҳамхонам Дилбар исмли аёл билан бир-икки кун ичида опа-сингилдек бўлиб кетдик. Дилбар опам ўзининг хушмуомалалиги, иссиқ истараси, камтарлиги билан жуда ёқди. Орадан уч-тўрт кун ўтиб, Дилбар опам ўзлари билан биргаликда бир жойга олиб боришларини, ўн минутлик йўл, бундан ташқари врачдан иккимиз учун жавоб олганликларини айтдилар. Иккимиз йўлнинг нариги юзига кесиб ўтарканмиз, катта дарвозага «Ногирон болалар учун» деган ёзувга кўзим тушди. Чиройли суратлар билан безатилган учинчи қаватга кўтарилдик. Эшикда катта ёшдаги қизлар хонаси деган ёзув орқали халат кийган тарбиячи қарши оларкан, дам олиш вақти яқинлашганлиги учун кўришиш учун ўн минутга рухсат берилди. Дилбар опам билан биргаликда Гуллолани ташқарига олиб чиқдик. Офтобнинг заррин нурлари, майингина эсаётган шаббода Гуллоланинг бугунги севинчига шерик бўлаётгандек. Тоза ҳавода сайр этиб бўлимга қайтарканмиз Наргиза исмли бемор қиз Гуллолани чақириб келди. Дилбар опам қизлар учун олиб келган олма ва конфетларимиздан Наргизага берганларида Наргиза: «Опажон, сиз ҳеч қачон касал бўлманг, деб қайта-қайта раҳмат айтарди. Биз қизлар билан хайрлашиб, касалхонадан қайтарканмиз хаёлимни чулғаб олган ўй-хаёллар тинчлик бермасди. Йўлда Дилбар опам Гуллоланинг болаликдан хасталигини, мана ҳадемай ўн тўрт ёшга тўлишини куюниб гапирдилар. Шунда баланд овоз билан ҳайқиргим келади: ҳеч бир яқин кишингиз хаста бўлмасин, ҳеч кимга муҳтож бўлманг.

Кеч кириб врач кўригидан сўнг дам олиш вақтида радио орқали ёқимли куй тарала бошлади. Дилбар опамга қарайману иродасига ҳавасим келади. Қизингизга, Гуллолага ва барча гуллолаларга соғлиқ тилайман, дегим келади.

Мушарраф АБДУРАҲМОНОВА.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА БИЛДИРУВЛАР

ЙЎЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

ВЛ-110 кв реконструкция қилиниши муносабати билан УЗОҚОВ, НИЁЗОВ, АБДУРАҲМОНОВ кўчаларида

27 июндан 6 июлгача ТРАНСПОРТ ҲАРАКАТИ ТЎХТАТИЛАДИ

1 ИЮЛДАН БОШЛАБ 128, 65, 58 «М» АВТОБУСЛАР ҲАРАКАТИ ЙЎНАЛИШИ ЎЗГАРАДИ ВА ҚУЙИДАГИЧА ТАШКИЛ ҚИЛИНАДИ.

128-АВТОБУС-метронинг «Беруний» бекатидан икки йўналишда Беруний, Навоий, Зарқайнар кўчалари бўйлаб метронинг «Чорсу» бекатигача;

58 «М»-АВТОБУС — Зарқайнар, Навоий, Беруний, Университет, Талабалар кўчасигача;

65-АВТОБУС — Сағбон, Абдураҳмонов, Усто Олим (қайтишда З. Қобулов, Асомов кўчалари (Ғ. Ғулом, Навоий, Абай кўчалари бўйлаб метронинг «Пахтакор» бекатигача.

6 ИЮЛДАН 42, 43, 139-автобуслар Қорасарой кўчасидан Мирпўлатов, Бобожонов, Абдураҳмонов кўчалари бўйича қатнайди.

«ТОШШАҲАРЙЎЛОВЧИТРАНС» ДАВЛАТ УЮШМАСИ.

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ АБОНЕНТЛАРГА

Илгариги Марказлаштирилган автомат таъмирлаш бюроси (ЦАБР, индекс 08) ўрнига телефонлар носозлигини оператив равишда тузатиш мақсадида

1995 ЙИЛ 28 ИЮНДАН БОШЛАБ телефонни таъмирлаш учун талабномалар ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНИШИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ.

Ҳар бир телефон алоқаси тармоғига индекс берилган.

ҲАМЗА ТУМАН ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ 21, 22, 23, 24, 33, 34, 35, 36-АТС ларнинг автоматлаштирилган таъмирлаш бюроси (АВР) ИНДЕКСИ — 083.

СОБИР РАҲИМОВ ТУМАН ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ (29, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49-АТСлар/нинг автоматлаштирилган таъмирлаш бюроси ИНДЕКСИ-184.

МИРОБОД ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ (50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58-АТСлар)нинг автоматлаштирилган таъмирлаш бюроси ИНДЕКСИ 085, «гудок»дан сўнг шикастланган телефон номери терилади.

МИРЗО УЛУҒБЕК ТУМАН ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ (60,61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68-АТС)нинг автоматлаштирилган таъмирлаш бюроси ИНДЕКСИ-086.

ЧИЛОНЗОР ТУМАН ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ (72, 74, 75, 76, 77, 78-АТСлар)нинг автоматлаштирилган таъмирлаш бюроси ИНДЕКСИ-087.

ЯНГИОБОД ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ (90-91-92, 93, 94, 96, 97, 98-АТСлар)нинг автоматлаштирилган таъмирлаш бюроси ИНДЕКСИ-089.

086 ИНДЕКСИНИ териб станциялараро алоқани бириктирувчи линиялар тўғри симлари ишламаётганлиги тўғрисида талабнома бериш мумкин.

***

Телефон алоқаси иншоотларида режали-профилактик таъмирлаш ишларининг олиб борилиши муносабати билан 2-Тансиқбоев даҳаси, 6, 7, 8, 9, 10, 11-уйларда яшовчи 29-АТС абонентларида вақтинча 10 июлгача телефон алоқаси бўлмайди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

«ТОШКЕНТ СУТ» АКЦИЯДОРЛИК ЖАМОАСИГА доимий ишлаш учун сут маҳсулотларини етказиб берувчи (экспедиторлар) КЕРАК

ИШ ҲАҚИ ОЛИБ БОРИЛГАН СУТ МАҲСУЛОТЛАРИ МИҚДОРИГА ҚАРАБ БЕЛГИЛАНАДИ.

Жамоа аҳолига юқори савияда сут маҳсулотлари етказиб беришда ҳамкорлик қилувчи корхоналар ва шахсларни таклиф қилади ва буюртмаларга асосан уйга сут маҳсулотлари етказиб беришни мўлжалламоқда.

МУРОЖААТ УЧУН МАНЗИЛГОҲ: Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани 26-мавзе, «Тошкент сут» акциядорлик жамоаси кадрлар бўлими.

Телефонлар: 72-02-85, 72-16-14, 72-02-81.

«ШАРҚ» НАШРИЁТ-МАТБАА КОНЦЕРНИ муаллифлик ҳуқуқини яхши биладиган МАЛАКАЛИ ЮРИСТНИ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
Манзилгоҳ: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Телефон: 33-80-83.

Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИ бой ассортиментда йиғма темир-бетон элементларини тайёрлаш;

умумий қурилиш, пардозлаш ва барча турдаги қурилиш объектларида масъул ишларни бажариш учун

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

Маълумот учун телефонлар: 96-24-00, 96-08-60.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси қошидаги қўриқлаш бошқармаси ходимлари пойтахт хонадонларини, давлат ташкилотлари ва корхоналарнинг мол-мулкларини муҳофаза қилишдек хайрли юмушни амалга оширмоқдалар. Ҳозирги замон талабларига жавоб берувчи қўриқлаш техникаси билан ўзларига топширилган иншоотларни жиҳозлаш ишларини муваффақиятли адо этмоқдалар. Бизнинг пойтахт ИИББ қўриқлаш бошқармаси бошлиғи, милиция подполковниги Илҳом Исломов билан суҳбатимиз ҳам ушбу бошқарманинг ўзига хос фаолияти хусусида бўлди.

Жиноятчиликни жиловлаш йўлида

ИШОНЧЛИ «ҚЎРИҚЧИ»

— Илҳом Икромович, кейинги пайтларда шаҳримизда давлат тасаррруфидаги ташкилот, корхоналар ҳамда сизларнинг муҳофазангиздаги хонадонларда ўғирлик сезиларли даражада камайгани сир эмас. Айтингчи, бунга қандай эришяпсизлар?

— Албатта, бу асосан қўриқлаш бошқармасининг бошқа ички ишлар хизматлари билан баҳамжиҳат олиб бораётган амалий ишларининг натижасидир. Ҳозир шаҳарда 31 қўриқлаш пультлари мавжуд бўлиб, уларга 15 минг хонадонни қўриқлаш вазифаси топширилган. Чунончи, жорий йилнинг ўтган 3 ойи ичида учта хонадонга кириб ўғирлик содир этмоқчи бўлган устомон ўғрилар хонадондаги буюмларни олишга улгурмай жиноят жойида қўлга олиндилар. Зеро, биздаги қўриқлаш техника анжомлари ва ходимларимизнинг тайёргарлиги ҳар қандай содир этилиши мумкин бўлган ўғирликларнинг олдини олишга тайёр. Агар шаҳардаги қўриқланмайдиган хонадон эгалари уйларидаги мол-мулкларини қўриқлаш хизмати пультларига топширганларида эди пойтахтда хонадон ўғирликларининг пайини янада қирққан бўлардик.

— Хонадон ўғирликларининг олдини олиш мақсадида қандай ўзига хос тадбирлар ўтказилмоқда?

—Тошкент шаҳрида хонадон ўғирликларининг олдини олиш бўйича мунтазам равишда тадбирлар ўтказилиб, пойтахт ички ишлар тизим ва идоралари билан бирга бизнинг қўриқлаш хизмати ходимлари ҳам улар тадбирларида фаол иштирок этиб келмоқдалар. Биз пойтахт аҳолиси ўртасида марказлаштирилган қўриқлаш тизимини афзалликлари тўғрисида тушунтириш ишларини ҳам олиб борамиз. Гап шундаки, биз билан шартнома тузган корхона ёки хонадона уларнинг мол-мулкларини дахлсизлигини таъминлаш билан биргаликда, мабодо ўша жойда ўғирлик содир этилиб мол-мулкларидан ажралиб қолишган тақдирда унинг қийматини тўлашликка ҳам кафолат берамиз. Замонавий қўриқлаш техник анжомларга келсак, бизлар эскириб қолган воситаларни замон талабига жавоб берувчи янги қўриқлаш воситалари билан мунтазам равишда алмаштириб борамиз ва бинобарин ҳар қандай ўғирликнинг олдини олишга қодирмиз.

— Шаҳардаги жиноятчиликка қарши кураш ва унинг олди олинишида қўриқлаш бошқармангизнинг ҳиссаси қандай?

— Юқорида айтиб ўтилганидек, пойтахтнинг барча ички ишлар тизимлари қатори бошқармамиз ходимлари ҳам шаҳар миқёсидаги жиноятнинг олдини олиш ва унга қарши кураш тадбирларида бир ёқадан бош чиқариб иш олиб борадилар. «Касални тузатишдан кўра унинг олдини олиш енгил», деганларидек, ўғирликнинг олдини олишни олдимизга асосий вазифа қилиб қўйганмиз. Корхона, уй-жой ва хонадонларга қўриқлаш ва ёнғинга қарши сигнализацияларни ўрнатиб, уларнинг ишини мунтазам кузатиб бориш билан қаноат ҳосил қилиб ўтган 3 ой ичида бизнинг қўриқлаш бошқармаси ходимлари томонидан 174 жиноят фош этилиб, қонунбузарлик қилишда гумонсиралган 196 киши қўлга олинди. Бундан ташқари 13 минг 917 киши маъмурий ҳуқуқбузарликлар қилганликлари учун ушланди. Шунингдек, 5 минг 620 фуқаро жамоат жойларида спиртли ичимликларни истеъмол қилганликлари, 1 минг 191 киши майда ўғирликлар содир этганликлари учун ушланиб, улардан 46 минг 263 сўмлик жарима давлат фойдасига ундирилди.

— Айтингчи, фуқаролар хонадонини қўриқлаш улар учун қимматга тушмайдими?

— Шу ўринда бир нарсани алоҳида таъкидлаб ўтиш жоизки, бошқармамиз ўзини-ўзи молиявий таъминловчи бўлиб, корхона, муассаса ва хонадонларни қўриқлашдан келиб тушадиган даромад ҳисобига фаолият кўрсатади. Бироқ шунга қарамай, ҳар бир хонадонни қўриқлаш учун уй эгасидан ойига атиги 40 сўмгача ҳақ олинади. Шуни ҳам эслаб ўтиш ўринлики, сигнализация мосламаларини ўрнатиш учун хонадон эгасидан алоҳида ҳақ олинади, албатта. Масалан, 3 хонали уй учун сигнализация ўрнатиш хонадон эгасига 450-500 сўмга тушади. Менимча, ҳар бир хонадонда кам деганда бунга нисбатан бир неча баробар қимматлироқ нарсалар бўлса керак. Шунинг учун қўриқлаш бошқармаси билан ҳамкорлик қилиш хонадон эгаларининг тинч ва хотиржам яшашлари учун ҳам фойдадан холи эмас.

— Ишни янада мукаммал ва замон талабларига жавоб берадиган даражада ташкил этиш учун қандай воситалардан фойдаланасизлар?

— Ҳозир биз бор тажриба, қўриқлаш анжомларидан фойдаланган ходимларимизни хорижий давлатлардаги қўриқлаш услублари билан ҳам мунтазам равишда таништириб бормоқдамиз. Қўриқланадиган иншоотларда энг янги русумдаги қўриқлаш асбоб-анжомларини жорий этмоқдамиз. Ходимларимизнинг касб маҳоратларини оширишга, ривожланган хорижий мамлакатлар иш тажрибаларини ўрганиб келишларига ҳам алоҳида эътибор бермоқдамиз. Хориж давлатларида ва уларни пойтахтимиз қўриқлаш бошқармасида ҳаётга тадбиқ этишлари учун барча имкон ва воситаларни ишга соламиз.

Суҳбатдош Икромжон РАҲИМОВ.

ШИНГИЛ ТАБАССУМ

Миршаб қўлга тушган ўғри билан гаплашиб, қўлга олинган ашёвий далилларни кўздан кечирар экан, сўради:

— Ёшингиз бир ерга бориб қолибди, болаларингиз ҳам бор экан. Наҳотки ўғирликка тушганингизда ўшаларни ўйламадингиз?

— Ўйладим, лекин уларга тўғри келадиган ҳеч нарса йўқ экан-да.

***

Икки дугона учрашиб қолдилар.

— Ўлар бўлсам ўлиб бўлдим бу арақхўр эримнинг дастидан, — дея ҳасрат қилди бири иккинчисига. — Пул топди дегунча ичади, на болаларни, на мени ўйлайди.

— Меники ҳам худди шунақа эди, ўртоқжон. Бир куни ўтқазиб олиб: «Ё мени денг ёки ўша савил қолгур арақни» дея масалани кўндаланг қўйдим. Шундагина қутилдим мен сенга айтсам.

— Ичмай қўйдими-а?

— Билмайман, лекин шу гапимдан кейин уйдан чиқиб кетди. Мана бир йил бўляпти, қорасини кўрсатмайди.

***

— Алло, Наргиза ўзингизмисиз, жуда ёмон эшитиляпти, мен охири сизсиз яшолмаслигимни тушуниб етдим, менга турмушга чиқинг, эртагаёқ совчилар юбораман.

— Менга ҳам ёмон эшитиляпти, ўзингиз биласиз нима дейишга ҳам ҳайронман, Алишер ака.

— Мен Алишер эмасман, эшитиляптими Наргиза?

— Кечирасиз адашибман, шу телефонлар жуда ёмон ишлайди-да. Бахтиёр ака, сизмидингиз, розиман, жуната веринг!

— Наргиза, мен ахир Равшанман, Равшан, танидингизми?

— Вой, аввалроқ айтмайсизми Равшан ака, розиман, розиман!

Санобар ҚОДИРОВА.

СОБИР РАҲИМОВ ТУМАНИДАГИ ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА ДОИМИЙ ИШГА
газ электр пайвандчилар, турли касблардаги ишчилар
КЕРАК
Ишчилар танлов асосида қабул қилинадилар. МАОШ КАТТА.
Маълумот учун телефон: 65-20-90.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарлари жойлаштириш хизмати бўйича — 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойларга почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг брошюралаш бўлимига — 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Буюртма--Г-- 0243 «Босмага бериш вақти 11.30. 1 2 3 4 5 6.